ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ

Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Հանրապետության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի և Հայկական Սովետական Սոցիալիստական Հանրապետության Ժողովրդական Կոմիսարների Սովետի օրգանը

№ 252 (5353) | Ուրբաթ, 2 Հոկտեմբերի 1938 թ. | Գինը 10 Կոп.

ԼՈՒՐԵՐ ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Ա. Ա. Ժդանովի անվան Լենինգրադի պետական համալսարանի հայագիտական ինստիտուտի տնօրեն, պրոֆեսոր Ա. Ա. Աբրահամյանի հոդվածը «Հայ ժողովրդական էպոսի ծագման հարցի շուրջ» վերնագրով

Հայ ժողովրդական էպոսի ծագման հարցը հայ գրականագիտության ամենաբարդ հարցերից է։ Այդ հարցի շուրջ մեծ վեճեր են ծավալվել դեռևս 19-րդ դարի 60-ական թվականներից սկսած։ Այդ վեճերի մասնակիցներ են եղել Ղ. Ալիշանը, Գ. Սրվանձտյանը, Ն. Ադոնցը, Ստ. Մալխասյանցը, Ե. Լալայանը, Ա. Աբեղյանը, Ս. Մելիք-Օհանջանյանը, Ս. Մուրադյանը, Ա. Ղարիբյանը, Ս. Հարությունյանը, Ս. Մալխասյանը, Ա. Սալաքյանը, Ա. Ռեմիզովը, Ն. Մառը, Ն. Մառի աշակերտ Ի. Ջավախիշվիլին, Ա. Ռոսլանը, Ա. Ռոսլանի աշակերտ Ա. Ռոսլանիշվիլին, Ա. Ռոսլանի աշակերտ Ա. Ռոսլանիշվիլիի աշակերտ Ա. Ռոսլանիշվիլիի աշակերտ Ա. Ռոսլանիշվիլի

ნეგრინის სიტყვა

ბარსელონა, 31 ოქტომბერი (საკდესი). მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ნეგრინმა რადიოთი წარმოსთქვა სიტყვა, მიმართული ინტერნაციონალური ბრიგადების მებრძოლებისადმი. ნეგრინმა აღნიშნა, რომ ინტერნაციონალური ბრიგადების მებრძოლნი წარმოადგენენ 53 ქვეყანას და რომ მათ ესპანეთის ომში იმიტომ მიიღეს მონაწილეობა, რომ ეს თავის მოვალეობად მიაჩნდათ. დაჰგმო რა „ჩაურევლობის“ კომიტეტის მოქმედება, ნეგრინმა აღნიშნა, რომ ეს კომიტეტი მარტო იმისთვის არსებობდა, რათა დახმარება აღმოეჩინა ესპანელ ფაშისტთა და უცხოელ დამპყრობთათვისო. ესპანეთი თვითონ ახდენს უცხოელ მოხალისეთა ევაკუაციას, სთქვა შემდეგ ნეგრინმა, რათა მოუსპოს კომიტეტს იმის საბაბი, რომ მან უარი სთქვას უცხოეთის ჯარის იმ ერთეულთა ევაკუაციაზე, რომელნიც გენერალ ფრანკოს მხარეზე იბრძვიან. ესპანეთის რესპუბლიკა იმისათვის ზრუნავს, რომ ინტერნაციონალური ბრიგადების მებრძოლთ უფლება მისცენ შევიდნენ სხვა ქვეყნებში და რომ მათ არ სდევნიდნენ ესპანეთის ომში მონაწილეობისათვის. მუსოლინიმ ესპანეთიდან გაიყვანა მწყობრიდან გასული რამდენიმე ათასი ჯარისკაცი.

საომარი მოქმედება ჩინეთში

(საკდესის ჩუნცინელი და ლონდონელი კორესპონდენტებისაგან მიღებულ ცნობათა მიხედვით)

ცენტრალურ ჩინეთში

შღინარე იანძის ზეობაში კვლავ გრძელდება ბრძოლა ხანკოუს სამხრეთ-აღმოსავლეთით, დაესა და დეანის რაიონებში. ამავე დროს იაპონიის ჯარი წინ იწევს ხანკოუდან სამხრეთის მიმართულებით, კანტონ-ხანკოუს რკინიგზის გასწვრივ. ამჟამად ბრძოლა სიანინის სადგურის მახლობლად გაჩაღდა. იაპონელთა მიერ დაწყებული შეტევა კანტონიდან ჩრდილოეთისაკენ, ამავე რკინიგზის გასწვრივ, ადასტურებს აზრს იმის შესახებ, რომ იაპონელები ცდილობენ ხელში ჩაიგდონ კანტონ-ხანკოუს რკინიგზა და იწყებენ ორი კოლონის შემხვედრ მარშს ჩრდილოეთიდან და სამხრეთიდან.

იაპონელთა ერთერთი კოლონა წინ იწევს ხანკოუდან ჩრდილოეთისაკენ. ჩინელი ჯარები შეუპოვარ წინააღმდეგობას უწევენ იაპონელებს სადგურ სიაოგანის მახლობლად და აკავებენ იაპონელთა ცდებს ხელთ იგდონ ეს საკვანძო სადგური.

სამხრეთ ჩინეთში

კანტონიდან იაპონელთა ნაწილები რამდენიმე კოლონით მიიწევენ წინ გუანდუნის პროვინციის შიდა რაიონებისაკენ. იაპონელთა მთავარი ძალები თავმოყრილია შეტევისათვის ჩრდილოეთით ცუნხუა-იუანის გზატკეცილის გასწვრივ. ასი კილომეტრის მანძილზე კანტონის ჩრდილოეთით 1.000 კაცისაგან შემდგარი იაპონელთა კოლონა წაწყდა ჩინელთა სასტიკ წინააღმდეგობას ქალაქ ლიანკოუსთან და, დაჰკარგა რა 300-ზე მეტი ჯარისკაცი, დაიხია დასავლეთისაკენ ქალაქ ფოგანისაკენ.

არის ცნობები იმის შესახებ, რომ იაპონელები ამზადებენ შეტევას მდინარე სიძიანის სათავის მიმართულებით ქალაქ ჯოუსაკენ.

ჩრდილოეთ ჩინეთში

ხენანის პროვინციის სამხრეთ-აღმოსავლეთ ნაწილში ჩინელთა ჯარმა განდევნა იაპონელები ქალაქ გუშიდან, რომელიც ორ თვეზე მეტს იაპონელთა ხელში იყო.

შანსის პროვინციაში მუშათა პარტიზანული რაზმი 27 ოქტომბერს ისევ შეიჭრა ტაიუანში და ცეცხლი წაუკიდა იაპონელთა ფაბრიკას, რომელიც საჭურველს ამზადებდს. ქუჩაში მომხდარი შეტაკების დროს იაპონელებმა 80-ზე მეტი ჯარისკაცი დაჰკარგეს.

პან-არაბული ორგანიზაცია ბერლინში

ლონდონი, 30 ოქტომბერი (საკდესი). გაზეთ „დეილი ტელეგრაფ ენდ მორნინგ პოსტის“ ბერლინელი კორესპონდენტის ცნობით, ბერლინში არის პან-არაბული ორგანიზაციის ცენტრი, რომელიც დაზმარებას უწევს აჯანყებულ არაბებს პალესტინაში. ამ ორგანიზაციას წევრები ჰყავს არა მარტო გერმანიაში, არამედ ევროპის სხვა ქვეყნებშიაც და ახლო აღმოსავლეთშიაც. ეს ორგანიზაცია ცდილობს, რომ ევროპის ქვეყნებმა მხარი დაუჭირონ პალესტინის, ერაყისა და სირიის ერთიან არაბულ სახელმწიფოდ გაერთიანების გეგმას.

ორგანიზაცია თავის მუშაობას აწარმოებს „გერმანიაში მცხოვრებ არაბ სტუდენტთა დამხმარე საზოგადოების“ სახით.

უკანასკნელი ცნობები

საფრანგეთის ხელისუფალთა „გმირობა“

პარიზი, 1 ნოემბერი (საკდესი). ესპანეთის საგენტოს სერბერიდან (რესპუბლიკური ესპანეთის საზღვართან) ატყობინებენ, რომ გუშინ საღამოთი იქ მოელოდნენ მატარებელს ინტერნაციონალური ბრიგადების 400 დაჭრილი და ავადმყოფი მეომრით, სხვადასხვა ეროვნების მოქალაქეებით, რომელთა ევაკუაციაც ხდება რესპუბლიკური ესპანეთიდან, მაგრამ მატარებელი არ გაუშვეს საფრანგეთში. საფრანგეთის ტერიტორიაზე დაშვებულ იქნენ მხოლოდ ფაიანგი ეროვნების მეომრები. დანარჩენი დაჭრილი და ავადმყოფი მეომრები კი „ახალ განკარგულებათა მოლოდინში“ მიიყვანეს პორტ-ბუსში (ესპანეთის ტერიტორიაზე).

მატარებელი ინტერნაციონალური ბრიგადების დაჭრილი და ავადმყოფი მეომრებით გააჩერეს, პორტ-ბუს მახლობლად მდებარე რკინიგზის გვირაბში, რათა მეომრები დაეცვათ მეამბოხეებისა და ინტერვენტების მხრით შესაძლო საჰაერო ბომბარდირებისაგან.

როგორც „პტი პარიზიენი“ იუწყება, ის, რომ საფრანგეთის ხელისუფლების წარმომადგენლებმა უარი სთქვეს ინტერნაციონალური ბრიგადების დაჭრილ და ავადმყოფ მეომართა მიღებაზე, თითქოს გამოწვეულია „საფრანგეთის მთავრობის მიერ წამოყენებულ მოთხოვნათა დარღვევით“.

„დიადი განთიადი“

თბილისის კინოსტუდიის ახალი ფილმი

მიხეილ კოლცოვი

ეს მეტად საინტერესო და მეტად თავისებური ფილმია. მის ყურებას რომ იწყებ, სრულიად ვერ წარმოგიდგენია, საით და როგორ მოტრიალდება მოქმედება. შესავალ ნაწილებში მოქმედება სწარმოებს საქართველოში და იმპერიალისტური ომის ფრონტზე, კერენშჩინის პერიოდში. შემდეგ მოქმედება ერთბაშად გადადის პეტროგრადში და იქ ვითარდება ბოლომდე. ამის გამო პირველი ორი ნაწილი რამდენადმე მოწყვეტილია მოქმედების შემდგომ განვითარებას. მაგრამ ისინი, განსაკუთრებით პირველი ეპიზოდი, სურათს თავისებურ, ნაციონალურ კოლორიტს ანძლევენ.

რიგითი გმირად სურათში შედის ახალგაზრდა ქართველი გლეხი გიორგი ღუდუშაური. ის უკვე დიდხანია ფრონტზეა. იგი ჯარისკაცია, გიორგის კავალერია, უბრალო, გაბედული და ძიმზიდველი. ომმა დაშორა იგი სამშობლო სოფელს, დედას, ძმებს. მაგრამ აი უმცროსი ძმა — პაველ, რომელიც აგრეთვე მობილიზებულია, ხვდება იმავე ნაწილში, რომელშიც გიორგია. ეს სასიხარულო შეხვედრა დაეთხვევა მეორე შეხვედრასა და დაცნობას— გიორგი ეცნობა სათნოების დას, პოლშევიკ ქალიშვილს სვეტლანას, რომელიც ჯარისკაცებს შორის ფარულად ავრცელებს „პრავდას“.

იწყება და სწყდება სამახსოვრო „შეტევა კერენსკისა“ 1917 წლის ივნისში. ღუდუშაური და მეორე ჯარისკაცი, ბოლშევიკი ერშოვი, მოუწოდებენ ჯარისკაცთა მასას დაანებონ თავი შემპყრობელთა და კაპიტალისტთა ინტერესებისათვის თავისი სისხლის დაღვრას, მოუწოდებენ მათ დაბრუნდნენ სახლში, თავიანთ ხელში აიღონ მიწა, ფაბრიკები, ქარხნები. იწყება გერმანელ ჯარისკაცებთან დაძმობილება. ორივე მხარეთა სარდლობა სროლას აუკრძალავს დაძმობილებულებს. მოკლული არიან პავლე. ღუდუშაური და ჩეხი ვიტაჩეკი, გერმანიის არმიის ჯარისკაცი. მათ ერთად ასაფლავებენ და დასაფლავება იქცევა მძაფრ დემონსტრაციად რუსეთისა და გერმანიის იმპერიალიზმის წინააღმდეგ.

ქართველი ჯარისკაცის ღუდუშაურისადმი დაპირისპირებულია ქართველი ოფიცერი, თავადი მიქელაძე— მსხვილი მემამულე, მილიტარისტი. ეს მისი ბრძანებით დახვრიტეს ტყვიამფრქვევის ცეცხლით დაძმობილებული ჯარისკაცები. მაგრამ იმპერიალისტური ომი უკვე კვდება. მუშებსა და გლეხებს აღარა სურთ ერთმანეთის მოსპობა კაპიტალისტების სასიხარულოდ. ფრანგ რეფორმისტ ტომასთან, მენშევიკ მინისტრ წერეთელთან და გენერალ პოლოვცევთან ერთად თავადი მიქელაძე იძულებულია წვავიდეს ფრონტიდან.

ჯარისკაცები ღუდუშაური, ერშოვი, პანასიუკი მიდიან დილეგატებად პეტროგრადში, „პრავდის“ რედაქციაში. აქ, **სტალინთან,** მათ მოაქვთ ფრონტზე შეგროვილი, ჯარისკაცების მიერ ბოლშევიკური გაზეთის ფონდში შეწირული გიორგის ჯვრები. ამბანაგი **სტალინი** ესაუბრება ფრონტელებს, ელაპარაკება მათ რევოლუციის პერსპექტივებზე, მუშათა კლასის, გლეხობის ამოცანებზე. იგი გააცხობს მათ **ლენინს.** ამ მომენტიდან გიორგი და სვეტლანა და მათი მეგობრები ერშოვი და პანასიუკი ხვდებიან რევოლუციურ მოვლენათა მუაგულში. მათი პირადი ბედიდღიანი, მეგობრობა და სიყვარული მჭიდროდ არიან გადახლართული რევოლუციის ბედიღბალთან, ბოლშევიკური პარტიის ბრძოლასთან.

ჩვენ ვხედავთ მათ **ლენინისა** და **სტალინის** ჯარშემო 1917 წლის ყველაზე მძიმე, ხოლო შემდეგ ყველაზე სასიხარულო და დიად დღეებში. ჩვენ ვხედავთ კონტრრევოლუციის დროებითს ზეიმს ივლისში, **ლენინს,** რომელიც არალეგალურად ცხოვრობს, **სტალინს,** რომელიც ხელმძღვანელობს პარტიის მეექვსე ყრილობას, ანადგურებს მხდალებს და გამცემლებს, ვხედავთ პეტროგრადს ოქტომბერში, აჯანყებისა და დიდი სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვების დღეებში.

მოვლენათა მთელ ამ ეპოპეას ფილმი გვიჩვენებს ქრონოლოგიისა და წვრილი დეტალების აბსოლუტური სიზუსტის დაუცველად, მაგრამ მთლიანად თვალსაჩინოდ და მართლად. სცენარის ავტორებმა (გ. ცაგარელი და მიხეილ ჭიაურელი) დიდი ტაქტით დაუკავშირეს ნამდვილი საერთო-პოლიტიკური მოვლენები ცალკეულ მხატვრულ-რეალისტურ ეპიზოდებს. ამიტომ სავსებით მართებულად გვეჩვენება, მაგალითად, ისეთი სცენები, როგორც ის სცენაა, სადაც **ლენინი, სტალინთან** ერთად იხსომებს რა დაჭრილ ღუდუშაურს, სვეტლანას დედასთან ექმიან გამოიყვანს თავს და გამოსწერს „რეცეპტს“—„სვეტლანა გათხოვდეს გიორგზე“.

ფილმის ორი მსახიობის წინაშე დასახული იყო უძნელესი ამოცანა **ლენინისა** და **სტალინის** გამოსახვა. ეს მათ ძალიან კარგად შესძლეს. ახალგაზრდა მსახიობი ა. მიუფქე ზოგიერთ ადგილას განსაცვიფრებელ შედეგებს აღწევს. მხოლოდ ხმა და დიქცია მიუფქეს ზედმეტად მკვეთრი და ნაწყვეტ-ნაწყვეტი აქვს; **ლენინი** ყოველთვის ლაპარაკობდა დიდი ტემპერამენტითა და მგზნებარებით, მაგრამ შეუდარებლად უფრო წყნარად და მუსიკალურად. არტისტმა მ. გელოვანმა დიდი შრომა გასწია იმისთვის, რომ ნიჭიერად გადაეცა ეკრანზე ამხანაგ **სტალინის** სახე. გელოვანი ხშირად ახერხებს იოსებ ბესარიონის-ძის დამახასიათებელი მოძრაობების, ჟესტების და ინტონაციების გადმოცემას. ზედმეტია იმაზე ლაპარაკი, რომ ორივე ახალგაზრდა მსახიობს დაეხმარა მიხეილ ჭიაურელის უდიდესი რეჟისორული მუშაობა.

გიორგი ღუდუშაურს მეტად ძლიერად, გულთბილად და მომხიბლველად თამაშობს ს. ბაღაშვილი. ეს ნიჭიერი მსახიობის დიდი მიღწევაა.

თამარა მაკაროვა თავისი ნიჭისა და თავის თავზე დიდი, მუდმივი მუშაობის მეოხებით „შვიდი მამაცის“, „კომსომოლსკისა“ და „დიადი განთიადის“ შემდეგ გამოდის ყველაზე პოპულარული საბჭოთა კინომსახიობი ქალების რიგში.

სხვა როლები ფილმში უფრო ნაკლები ხარისხის გამოვიდნენ. ვ. მატოვი თამაშობს ერშოვს მეტად პლაკატურად, შაბლონურად, იმ უკვე დამკვიდრებული, „სათნო“ ხმითა და მიმიკით, რომლითაც ავტორმა ხელაღებით თამაშობენ ბოლშევიკებს. მეტად კარიკატურობს მსახიობი, რომელიც გამოსახავს ფრანგ სოციალ-შოვინისტ ალბერ ტომას. უკეთესად გამოუვიდა მ. ჩიხლაძეს პოლკოვნიკი მიქელაძე. დანარჩენი სახეები ნაკლებად ამახსოვრდება მაყურებელს.

უნდა აღვნიშნოთ ფილმის დამდგმელის მიხეილ ჭიაურელის კარგი მუშაობა, რომელმაც დასძლია ყველა სიძნელე და თბილისის პატარა კინოსტუდიაში შეჰქმნა თვალსაჩინო, ფართო გაქანების ოსტატური კინომატოგრაფიული ნაწარმოები. „დიად განთიადს“ დიდი ინტერესითა და მღელვარებით ნახავს მთელი საბჭოთა კავშირის მაყურებელთა უდიდესი მასა.

(„პრავდა“, 31 ოქტომბერი — ბილდაპარატით „კომუნისტის“ საკ. კორესპონდენტისაგან).

მოსახლეობის აღწერის მუშაკთა მოსამზადებელი რესპუბლიკური კურსების მასწავლებელი გ. ფერაძე (საქართველოს მოსახლეობის აღწერის ბიუროს უფროსის თანაშემწე) თბილისის მოსახლეობის აღწერის ხელმძღვანელ მუშაკებს აცნობს საანკეტო ბარათების შევსების წესს.

ფოტო ბუდეშტაისა („სოიუზფოტოს“ საქ. განყ.).

ხასანის გმირნი

ივანე მოშლიაკი

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით, ხასანის ტბის რაიონში გამოჩენილი გმირობისა და მამაცობისათვის ამხ. ივანე ნიკონის-ძე მოშლიაკს მიენიჭა საბჭოთა კავშირის გმირის სახელწოდება.

ამხ. მოშლიაკი № მსროლელთა პოლკის პარტბიუროს პასუხისმგებელი მდივანია. იგი იაპონელთა სამხედრო ბროვის მიერ მოწყობილი პროვოკაციის პირველსავე დღეებში წავიდა ბრძოლაში მესამე ათასეულის მეომრებთან ერთად. მან ზაოზერნაიას მაღლობზე რიგითი მეომრებს პირადი მაგალითით უჩვენა, თუ როგორ უნდა მოქმედებდეს ბრძოლაში ნამდვილი ბოლშევიკი, პარტიული ხელმძღვანელი.

პარტიამ მას დაავალა საბრძოლო ოპერაციების წარმატების პოლიტიკურად უზრუნველყოფა. ეს რთული ამოცანა ამხ. მოშლიაკმა კომუნისტებისა და კომკავშირელთა დახმარებით შესვენივრად შეასრულა. ბრძოლაში პარტბიუროს მდივანი მიდიოდა ბოლშევიზმის ბასრი იარაღით, რომელსაც იგი საუკეთესოდ ათავსებდა სამხედრო ხელოვნებასთან.

№ პოლკთან არის დაკავშირებული ამხ. მოშლიაკის ცხოვრების საუკეთესო წლები. ამ ნაწილებში იგი 9 წელიწადი მუშაობს განუწყვეტლივ. წინათ ამხ. მოშლიაკი თავის მამასთან ერთად საჭონელს მწყემსავდა, შემდეგ კი მოჯამაგირეობდა.

1929 წელში გაიწვიეს წითელ არმიაში. რიგითი მეომრიდან სულ მალე გახდა ლეიტენანტი. იგი დიდი გატაცებით ეუფლებოდა სამხედრო ცოდნას. ამხ. მოშლიაკმა შესანიშნავად გამოიყენა ბრძოლაში სამხედრო ცოდნა.

პარტიული ორგანიზაციის მითითება — გავუფრთხილდეთ ადამიანებს, გავუფრთხილდეთ ძალებს — ბრძოლაში კანონად გადაიქცა. მართლაც, ჰოლკმა მკაცრ შეტაკებებში შეინარჩუნა თავისი ძალები შემდგომი გადამწყვეტი ბრძოლისათვის.

მეომრები კარგად ხედავდნენ, თუ როგორ სწრაფად ერკვეოდა ამხ. მოშლიაკი ყოველგვარ საბრძოლო ვითარებაში. ბრძოლაში დაიჭრა წითელარმიელი კორპევეი. მოშლიაკმა აიღო მისი შაშხანა და წითელარმიელებთან ერთად შეუპოვარი სიზუსტით ურტყამდა მოწინააღმდეგეებს.

ნაწილის საუკეთესო სნაიპერს წყობიდან გამოჰყავდა იაპონელი ოფიცრები. მტრის ცეცხლი თანდათან სუსტდებოდა.

უნდა აღინიშნოს, რომ ნაწილის ყველა კომუნისტი დაეუფლა ზუსტი სროლის ტექნიკას. საბანაკო სწავლების დღეებში პარტიული ბიურო ყოველმხრივ ცდილობდა, რომ თვითეული კომუნისტი გამხდარიყო სნაიპერი. ხასანის ბრძოლაში ბოლშევიკ სნაიპერთა ტყვიები სერიოზულ ზიანს აყენებდნენ იაპონელ პროვოკატორებს. ამხ. მოშლიაკი ორჯერ იყო დაჭრილი— მხარში და თავში. მიუხედავად მწარე ტკივილებისა, ამხ. მოშლიაკმა არ დასტოვა ბრძოლის ველი, იგი სამჯერ გადავიდა შეტევაზე და თავისი სიმამაცით აღტაცებას იწვევდა ყველა მებრძოლში. ერთერთი შეტაკების დროს დაიჭრა ათასეულის მეთაური როზოვეევი. მოშლიაკმა თავის თავზე აიღო ათასეულის მეთაურობა. მან აქაც გამოამჟღავნა მეთაურ-ორგანიზატორის შესანიშნავი უნარი. კარგად იცნობდა რა მეომართა პირად თვისებებს, ადვილად სწყვეტდა საბრძოლო ამოცანებს.

6 აგვისტოს მოშლიაკმა თავისი ათასეული შეტევაზე გადაიყვანა ძახილით — „ამხანაგ სტალინისათვის, ხიშტებზე, ჩემთან“. მეომრები ერთსულოვნად გაჰყვნენ თავის უშიშარ მეთაურს. ბოლშევიკური პოლკი წარმატებით ანადგურებდა მტრებს ხიშტებით და ცეცხლით. მოშლიაკი პირველი ავიდა მაღლობზე, მან პირველმა დაარბენ ზაოზერნაიას მაღლობზე სოციალისტური სამშობლოს წითელი დროშა.

პეტრე პეტრეშკინი

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით ხასანის ტბის რაიონში გმირობისა და მამაცობისათვის ამხ. ივანე ნიკონის-ძე მოშლიაკს მიენიჭა საბჭოთა კავშირის გმირის სახელწოდება.

ამხ. მოშლიაკი № მსროლელთა პოლკის პარტბიუროს პასუხისმგებელი მდივანია. იგი იაპონელთა სამხედრო ბროვის მიერ მოწყობილი პროვოკაციის პირველსავე დღეებში წავიდა ბრძოლაში მესამე ათასეულის მეომრებთან ერთად. მან ზაოზერნაიას მაღლობზე რიგითი მეომრებს პირადი მაგალითით უჩვენა, თუ როგორ უნდა მოქმედებდეს ბრძოლაში ნამდვილი ბოლშევიკი, პარტიული ხელმძღვანელი.

პარტიამ მას დაავალა საბრძოლო ოპერაციების წარმატების პოლიტიკურად უზრუნველყოფა. ეს რთული ამოცანა ამხ. მოშლიაკმა კომუნისტებისა და კომკავშირელთა დახმარებით შესვენივრად შეასრულა. ბრძოლაში პარტბიუროს მდივანი მიდიოდა ბოლშევიზმის ბასრი იარაღით, რომელსაც იგი საუკეთესოდ ათავსებდა სამხედრო ხელოვნებასთან.

№ პოლკთან არის დაკავშირებული ამხ. მოშლიაკის ცხოვრების საუკეთესო წლები. ამ ნაწილებში იგი 9 წელიწადი მუშაობს განუწყვეტლივ. წინათ ამხ. მოშლიაკი თავის მამასთან ერთად საჭონელს მწყემსავდა, შემდეგ კი მოჯამაგირეობდა.

1929 წელში გაიწვიეს წითელ არმიაში. რიგითი მეომრიდან სულ მალე გახდა ლეიტენანტი. იგი დიდი გატაცებით ეუფლებოდა სამხედრო ცოდნას. ამხ. მოშლიაკმა შესანიშნავად გამოიყენა ბრძოლაში სამხედრო ცოდნა.

პარტიული ორგანიზაციის მითითება — გავუფრთხილდეთ ადამიანებს, გავუფრთხილდეთ ძალებს — ბრძოლაში კანონად გადაიქცა. მართლაც, ჰოლკმა მკაცრ შეტაკებებში შეინარჩუნა თავისი ძალები შემდგომი გადამწყვეტი ბრძოლისათვის.

მეომრები კარგად ხედავდნენ, თუ როგორ სწრაფად ერკვეოდა ამხ. მოშლიაკი ყოველგვარ საბრძოლო ვითარებაში. ბრძოლაში დაიჭრა წითელარმიელი კორპევეი. მოშლიაკმა აიღო მისი შაშხანა და წითელარმიელებთან ერთად შეუპოვარი სიზუსტით ურტყამდა მოწინააღმდეგეებს.

ნაწილის საუკეთესო სნაიპერს წყობიდან გამოჰყავდა იაპონელი ოფიცრები. მტრის ცეცხლი თანდათან სუსტდებოდა.

უნდა აღინიშნოს, რომ ნაწილის ყველა კომუნისტი დაეუფლა ზუსტი სროლის ტექნიკას. საბანაკო სწავლების დღეებში პარტიული ბიურო ყოველმხრივ ცდილობდა, რომ თვითეული კომუნისტი გამხდარიყო სნაიპერი. ხასანის ბრძოლაში ბოლშევიკ სნაიპერთა ტყვიები სერიოზულ ზიანს აყენებდნენ იაპონელ პროვოკატორებს. ამხ. მოშლიაკი ორჯერ იყო დაჭრილი— მხარში და თავში. მიუხედავად მწარე ტკივილებისა, ამხ. მოშლიაკმა არ დასტოვა ბრძოლის ველი, იგი სამჯერ გადავიდა შეტევაზე და თავისი სიმამაცით აღტაცებას იწვევდა ყველა მებრძოლში. ერთერთი შეტაკების დროს დაიჭრა ათასეულის მეთაური როზოვეევი. მოშლიაკმა თავის თავზე აიღო ათასეულის მეთაურობა. მან აქაც გამოამჟღავნა მეთაურ-ორგანიზატორის შესანიშნავი უნარი. კარგად იცნობდა რა მეომართა პირად თვისებებს, ადვილად სწყვეტდა საბრძოლო ამოცანებს.

6 აგვისტოს მოშლიაკმა თავისი ათასეული შეტევაზე გადაიყვანა ძახილით — „ამხანაგ სტალინისათვის, ხიშტებზე, ჩემთან“. მეომრები ერთსულოვნად გაჰყვნენ თავის უშიშარ მეთაურს. ბოლშევიკური პოლკი წარმატებით ანადგურებდა მტრებს ხიშტებით და ცეცხლით. მოშლიაკი პირველი ავიდა მაღლობზე, მან პირველმა დაარბენ ზაოზერნაიას მაღლობზე სოციალისტური სამშობლოს წითელი დროშა.

პეტრე პეტრეშკინი

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულებით ხასანის ტბის რაიონში მომხდარ ბრძოლების დროს გამოჩენილ გმირობისა და მამაცობისათვის სსრ კავშირის გმირის სახელწოდება მიენიჭა ლეიტენანტ **პეტრე თოდორესძე, ტერეშკინს.**

აყვავებულ შორეულ აღმოსავლეთის ქალაქებსა და სოფლებში ყველგან გაისმის ამ უშიშარ გმირ მებრძოლის ქება-დიდება. ეს ლეიტენანტი ტერეშკინია, რომელმაც მესაზღვრეთა პატარა ჯგუფთან ერთად პირველად გადაიტანა იაპონელ ბანდიტების შემოტევა 31 ივლისს ღამით ზაოზერნაიას მაღლობზე.

სწორედ ამ პირველ ღამესვე იგრძნეს იაპონელმა ბანდიტებმა ჩვენი მესაზღვრეების სიძლიერე, საბჭოთა იარაღის ძალა.

მამაცი მესაზღვრეები გათენებამდე თავგანწირულად იბრძოდნენ იაპონელი ბანდიტების შესამუსრავად.

სამი მხრიდან გარშემორტყმული მებრძოლები გმირულად იგერიებდნენ მტრის შემოტევას, გადადიოდნენ ხელჩართულ ბრძოლაში.

— იაპონელები ზურგიდან გვევლიან, — აცნობეს ტერეშკინს.

— აცნობეთ ჩვენებს, რომ მოგვიახლოვდნენ — უბრძანა ტერეშკინმა.

„ამხანაგ **სტალინისათვის,** სამშობლოსათვის, წინ, ამხანაგებო!“—მოუწოდებდა მესაზღვრეებს ლეიტენანტი ტერეშკინი. გამხნევებულნი ამხანაგ სტალინის სახელით, მებრძოლები „ეშმას“ ჯახილით გადადიან მტრის წინააღმდეგ შეტევაზე.

ტყვია სეტყვასავით წამოვიდა. მტრის ძალები გაცილებით მრავალრიცხოვანი იყო.

ტერეშკინი ჩვენს ტყვიამფრქვევს მიუახლოვდა. მარცხნიდან მოისმოდა იაპონელთა „გოჩკისის“ კაკანი. ტერეშკინმა შეამჩნია რა ეს, ტყვიამფრქვევი დაუშინა მტერს. „გოჩკისი“ დაღუმდა.

ორჯერ დაჭრილი ლეიტენანტი არ სტოვებდა ბრძოლის ველს. მარცხენა მკლავიდან სისხლი სდიოდა, თითები ალარ ემორჩილებოდნენ.

— ამხანაგო ლეიტენანტო, თქვენ დაჭრილი ხართ, — მიმართა ტერეშკინს მებრძოლმა შმაკოვმა.

— მე განვაგრძობ ბრძოლას მეორე ხელით — ამაყად უპასუხა ტერეშკინმა.

— ცეცხლი! ცეცხლი! მომიმარჯვეთ ლენტი. ასე განაგრძობდა თავგანწირულ ბრძოლას, ვიდრე ლეიტენანტი მერვედ არ დაიჭრა. ამხ. ტერეშკინმა კიდევ სცადა ძალა მოეკრიბა, მაგრამ ვეღარ შესძლო. იძულებული გახდა წასულიყო ბრძოლის ველიდან.

ჭრილობა თანდათანობით უშუშდება. ტერეშკინი აღსავსეა სურვილით დაუბრუნდეს სოციალისტურ სამშობლოს საზღვრებს, თავის მებრძოლ ამხანაგებს.

„კომუნისტის“ სიგნალის შემდეგ

„ზაგოტზერნოს“ კანტორა ცუდად მუშაობს“

„კომუნისტის“ ა.-წ. 20 ოქტომბრის ნომერში მოთავსებული იყო წერილი სათაურით: „ზაგოტზერნოს“ კანტორა ცუდად მუშაობს“. წერილში აღნიშნული იყო „ზაგოტზერნოს“ საქ. კანტორისა და ნავთლუღის ბაზის უმსგავსო მუშაობის ფაქტები და ზოგიერთ რაიონში პურის ჩაბარებაში არსებული ჩამორჩენის მიზეზები.

დამზადებათა სახ. კომისარიატის რწმუნებული საქართველოს სს რესპუბლიკაში ამხ. **ჰოლოკოვა** გვატყობინებს: წერილში მოყვანილი ფაქტები სისწორეს შეიცავენ. „ზაგოტზერნოს“ ცენტრალურ აპარატში დღემდე მართლაც აქვს ადგილი საქმისადმი ბიუროკრატიულ-უსულგულო დამოკიდებულებას. ზოგიერთი კოლმეურნეობის მიერ პუნქტებზე მოზიდული მარცვლეულის მიღების გაჭიანურების ფაქტებს. „ზაგოტზერნოს“ საქ. კანტორამ (მძართველი ამხ. ცანავა) თავიდანვე ვერ უზრუნველჰყო კოლმეურნეობებისათვის საკმარისი რაოდენობით ტომრების გამოშვება. ამის გამო ბევრ კოლმეურნეობას ტომრების ნაკლებობის გამო ხელი შეეშალა მარცვლეულის ჩაბარებაში. ამ ნაკლოვანებათა გამო ზოგიერთ რაიონში ჩაბარების ტემპი ჩამორჩა.

ამჟამად ეს ნაკლოვანებანი ლიკვიდირებულია. ტომრების ნაკლებობა აღარ არსებობს. ამ ნაკლოვანებათა გამო ზოგიერთ რაიონში ჩაბარების ტემპი ჩამორჩა.

პარტიული ცხოვრება

მივიღოთ პარჭიაში მოწინავე ადამიანები

საქართველოს ბოლშევიკთა XI ყრილობაზე ამხანაგ ლ. ბერიას მიერ მოხსენებაზე ამხანაგ ლ. ბერიას მითითებათა საფუძველზე სამტრედიის რაიონულმა პარტიულმა ორგანიზაციამ პარტიაში მიღების მხრივ სერიოზულ წარმატებებს მიაღწია. თუ პარტიაში მიღების განახლების დღიდან XIX რაიონულ პარტკონფერენციამდე პარტიის რიგებში მიღებული იყო პარტიის წევრობის მხოლოდ 23 კანდიდატი და პარტიის წევრებად გადარიცხული იყო პარტიის წევრობის 15 კანდიდატი, მომდინარე წლის მაისიდან პირველ ოქტომბრამდე სამტრედიის რაიონში პარტიის წევრობის კანდიდატებად მიღებულია 237 კაცი, პარტიის წევრებად გადარიცხულია—67. მთლიანად კი პარტიაში მიღების განახლების დღიდან 1938 წლის პირველ ოქტომბრამდე მიღებულია პარტიის წევრობის კანდიდატად 265 კაცი, ხოლო წევრად — 82. ეს ის ადამიანები არიან, რომლებიც თავდადებული მუშაობით ყოველდღიურად იძლევიან მუშაობის საუკეთესო მაჩვენებლებს.

საუკეთესო ადამიანთა შორის პარტიაში მიღებული არიან: საქ. სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, სტახანოველი კოლმეურნე ამხ. მარიამ დუნდუა, სამტრედიის საორთქლმავლო დეპოს სტახანოველები — ამხ. ა. გახოკიძე, რომელიც გეგმას 280 პროცენტით ასრულებს, ს. შენგელაია (გეგმას ასრულებს 442 პროცენტით), სამტრედიის სავაგონო დეპოს სტახანოველები — ა. კვანტალიანი (300 პროც.) და ზ. კალანდაძე (150 პროც.), ძაფსაღები ქარხნის სტახანოველი ქალი ამხ. მ. არველაძე (მუშაობდა ორ დაზგაზე, ამჟამად კი სამ დაზგაზე მუშაობს), სტახანოველი კოლმეურნენი, მაგალითად, სოფელ ძველი-სამტრედიის ლენინის სახელობის კოლმეურნეობის სტახანოველი ამხ. კ. ქართველიშვილი (მომდინარე წელს გამომუშავებული აქვს 232 შრომადღე), ხიბულარის სტურუას სახელობის კოლმეურნეობის სტახანოველი ბრიგადირი ზ. ხურცილავა (გამომუშავებული აქვს 295 შრომადღე), სოფელ ღანირის კოლმეურნეობა „წითელი სხივის“ წევრი სტახანოველი ქუნერია დანელია (გამომუშავებული აქვს 300 შრომადღე) და სხვ.

ახლად მიღებულები დაწინაურებულ იქნენ სხვადასხვა საპასუხისმგებლო სამუშაოზე. მაგალითად, ამხ. ბიქტორ ლიპარტია დაწინაურებულია საორთქლმავლო დეპოს ინსტრუქტორად, ა. ჟვანია საორთქლმავლო დეპოს რევიზორად, შ. ჯაბანაშია — სავაგონო დეპოს საამქროს უფროსად, ა. ადამია — ამავე დეპოს ბრიგადირად, ეთერ ტალაბაძე — ძაფსაღები ფაბრიკის ბრიგადირად, გ. ღვინიანიძე — ჯიხაიშის სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარედ, ქსენია დანელია — კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ, კოლმეურნეობის რიგითი წევრი ქ. ფოცხვერია დაწინაურებულ იქნა ჭაგნის სასოფლო საბჭოს თავმჯდომარედ და სხვ.

პარტიის რიგების ზრდისათვის საუკეთესოდ იბრძვიან საორთქლმავლო დეპოს, კონდუქტორთა რეზერვის, ქალაქის საბჭოს, კულაშის ტერიტორიული, ჯიხაიშის სტალინის სახელობის საკოლმეურნეო და სხვა პირველადი პარტიული ორგანიზაციები.

მაგრამ ჩვენს რაიონში ჯერ კიდევ არიან ისეთი პირველადი პარტორგანიზაციები, რომლებმაც ამ მიმართულებით ვერ მოახდინეს საჭირო გარდატეხა, ვერ დაუახლოვდნენ მასებს და ყურადღების ცენტრში არ აყენებენ პარტიის რიგების ზრდას. ასეთებია, მაგალითად, არტელ „ლესოსბიტის“, მაცივრის, „ტრანსტორგპიტის“, ღანირის საკოლმეურნეო და სხვა პირველადი პარტორგანიზაციები.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ძაფსაღები ფაბრიკის პარტორგანიზაციის სუსტი მუშაობა ამ მიმართულებით. ამ ფაბრიკის 500 მუშიდან 90 სტახანოველია. ამ საუკეთესო ადამიანებიდან პარტიის წევრობის კანდიდატებად მიღებულია მხოლოდ 8 კაცი და პარტიის წევრობის კანდიდატობიდან წევრებად გადარიცხულია ორი.

სახარბიელო მდგომარეობა არც „ტრანსტორგპიტის“ პირველადს პარტორგანიზაციაშია (პარტორგი — ამხ. შანიძე). იქ საკმაო აქტივი ჰყავთ, მაგრამ დღემდე არცერთი კაცი არ მიუღიათ პარტიის რიგებში. ასეთივე სურათია „საქჩილბოსტნის“ პირველადს პარტორგანიზაციაში (პარტორგი — დუმბაძე), სადაც 300-მდე მუშა-მოსამსახურეა, ხოლო პარტიაში არცერთი კაცი არ მიუღიათ. არტელ „ლესოსბიტის“ პარტორგანიზაციას (პარტორგი — რურუა), არტელ „კოლხიდის“ (პარტორგი — პაპავა) და ხიბლარის საკოლმეურნეო ორგანიზაციებს კი ჯერჯერობით პარტიის რიგებში მიღებული ჰყავთ მხოლოდ თითო კაცი.

მიუხედავად იმისა, რომ წარსულთან შედარებით პარტიის რიგების ზრდა დაბაკმაყოფილებელია, ამ საქმეში ჯერ კიდევ ცუდი მდგომარეობა გვაქვს. კერძოდ, მეტად სუსტია პარტიის რიგებში ქალთა მოზიდვა. პარტიაში 265 ახლადმიღებულიდან მხოლოდ 24 ქალია. ეს იმას ნიშნავს, რომ სამტრედიის რაიონის პირველადმა პარტიულმა ორგანიზაციებმა ჯერ კიდევ ვერ შეასრულეს ამხანაგ ბერიას მითითება.

ჩვენი რაიონის პირველადს პარტიულ ორგანიზაციებს ყოველგვარი შესაძლებლობა მოეპოვებათ იმისათვის, რომ მიიღონ პარტიაში მოწინავე ქალები.

რაიონის პარტორგანიზაცია ჯერ კიდევ სუსტად მუშაობს პარტიაში საუკეთესო ტრაქტორისტების, აგრონომების, კოლმეურნეების, მასწავლებლებისა და ექიმების მისაღებად.

უკანასკნელ დრომდე საქ. კ. პ.(ბ) წევრებად და კანდიდატებად მიღებულია 1 ტრაქტორისტი, 3 აგრონომი, 6 აგროტექნიკოსი, 35 კოლმეურნე, კოლმეურნეობის 7 თავმჯდომარე, 17 მასწავლებელი და ერთი ექიმი.

ემზადებიან თეორიული კონფერენციისათვის

ფაბრიკის ახალი ფაბრიკის პარტკომი ემზადება მეორე თეორიული კონფერენციისათვის. თუ წინა კონფერენციაზე თვითეულ თემაზე ცალკე მომხსენებელი იყო გამოყოფილი, ახლა ოთხი ამხანაგი ამზადებს ერთ თემას: „იტალია-გერმანიის ინტერვენციის წინააღმდეგ ესპანეთის ხალხის გმირული ბრძოლის ორი წლისთავი“. მოხსენებას გააკეთებს მხოლოდ ორი, რომლებიც უფრო კარგად არიან მომზადებულნი. ეს განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს მომხსენებლებში.

კარგად ემზადებიან ქარხნულ ენაზე მოხსენებისათვის ამხ. ალადაშვილი, წიკლაური და ხუციშვილი. ისინი მოხსენებას ამზადებენ თემაზე „ჩეხოსლოვაკიის ეკონომიური და პოლიტიკური მიმოხილვა“. მომხსენებლებს დიდ დახმარებას უწევს ფაბრიკის პარტკაბინეტი. პარტკაბინეტში თეორიული კონფერენციისათვის მოწყობილია გამოფენა.

ჭ. ზრ. ნანეიშვილი.

1917 წლის ოქტომბრის დოკუმენტები

ერისთავის ბიბლიოთეკა

ვ. ი. ლენინი

მთელი ძალაუფლება საბჭოებს!*

„ბუნება კარებში გააგდე — ის ფანჯარაში შემოფრინდებაო“... როგორც სჩანს, ამ მარტივი ჭეშმარიტების „გავლა“ კიდევ და კიდევ უხდებათ საკუთარი გამოცდილებით ესერთა და მენშევიკთა მმართველ პარტიებს. იკისრეს „რევოლუციური დემოკრატობა“, ჩავარდნენ რევოლუციური დემოკრატების მდგომარეობაში, — იძულებული არიან გაიკეთონ დასკვნები, რომლებიც სავალდებულოა ყოველი რევოლუციური დემოკრატისათვის.

დემოკრატია უმრავლესობის ბატონობაა. ვიდრე უმრავლესობის ნებისყოფა კიდევ გამოურკვეველი რჩებოდა, ვიდრე კიდევ შეიძლებოდა, სამართლის მსგავსების თუნდაც ბატაშლის შენარჩუნებით, გამოეცხადებინათ ის გამოურკვევლად, — ხალხს სთავაზობდნენ კონტრრევოლუციონერი ბურჟუების მთავრობას ვითომდა „დემოკრატიული“ მთავრობის სახით. მაგრამ ვადის ეს გადადება არ შეიძლებოდა ხანგრძლივი ყოფილიყო. 27 თებერვლის შემდეგ განვლილ რამდენიმე თვეში მუშებისა და გლეხების უმრავლესობის, ქვეყნის მოსახლეობის უდიდესი უმრავლესობის ნებისყოფა გამოირკვა არა მარტო ზოგადი ფორმით. ამ ნებისყოფამ გამოხატულება ჰპოვა მუშათა, ჯარისკაცთა და გლეხთა დეპუტატების საბჭოების მასობრივ ორგანიზაციებში.

როგორ შეიძლება წინააღმდეგ სახელმწიფოში მთელი ძალაუფლების ამ საბჭოების ხელში გადაცემას? ეს ნიშნავს სხვას არაფერს, თუ არა დემოკრატიის უარყოფას! ეს ნიშნავს არც შეტანა და არც ნაკლებს—ხალხისათვის ისეთი მთავრობის თავზე მოხვევას, რომელიც აშკარაა ვერც წარმოიშვება და ვერც გასძლებს **დემოკრატიული გზით**, ე. ი. ნამდვილად თავისუფალი, ნამდვილად საყოველთაო - სახალხო არჩევნების გზით.

ფაქტი თვალწინ გვაქვს, რა რიგ უცხაურიც არ უნდა გეჩვენებოდეს ის ერთის შეხედვით: სწორედ ეს უმართავესი, უაღრესად თვალსაჩინო, უაღრესად ხელშესახები ჭეშმარიტება **დავიწყეს** ესერებმა და მენშევიკებმა! მათი მდგომარეობის სიყალბე ისეთია, მან ისე აუბნია მათ თავგზა. ისე დაასხა მათ თავბრუ, რომ მათ არ ძალუძთ „დაიჭირონ“ ეს მათ მიერ დაკარგული ჭეშმარიტება. პიტერში და მოსკოვში არჩევნების შემდეგ, გლეხთა სრულიად რუსეთის საბჭოს მოწვევის შემდეგ, საბჭოების ყრილობის შემდეგ ქალაქებში და პარტიები იმდენად ნათლად, მკაფიოდ, თვალსაჩინოდ გამოირკვნენ მთელ რუსეთში, რომ პირდაპირ შეუძლებელია ამაში ვერ ერკვეოდნენ ისეთი ადამიანები, რომელნიც ჭკუაზე არ შეშლილან, ან განზრახ აბნეულ მდგომარეობაში არ ჩავარდნილან.

კადეტი მინისტრების, ან კადეტური მთავრობის, ანდა კადეტური პოლიტიკის მოთმენა ნიშნავს დემოკრატიისა და დემოკრატიზმის აბუჩად აგდებას. ამაშია წყარო პოლიტიკური კრიზისებისა 27 თებერვლის შემდეგ, ამაშია ჩვენი სამმართველო სისტემის მერყეობისა და **ქანაობის** წყარო. ყოველ ნაბიჯზე, ყოველდღე და ყოველ საათსაც კი უაღრესად ავტორიტეტული სახელმწიფო დაწესებულებებისა და ყრილობების სახელით მიმართავენ ხალხს რევოლუციურობას და მის დემოკრატიზმს, ხოლო ამავე დროს მთავრობის საერთო პოლიტიკაც და სპეციალურად მისი საგარეო პოლიტიკაც და განსაკუთრებით მისი ეკონომიური პოლიტიკა, — ყოველივე ეს წარმოადგენს რევოლუციურობიდან გადახვევას და დემოკრატიზმის დარღვევას.

მსგავსმა რამემ არ შეიძლება ასე ჩაიაროს.

მსგავსი მდგომარეობის მერყეობის გამოვლინება ხან ერთი ხან მეორე საბაბით გარდუვალია. და ჯიუტობა არცთუ ფრიად ჭკვიანური პოლიტიკაა. ბიძგებით და ნახტომებით საქმე მაინც იქითკენ მიდის, რომ განხორციელდება ძალაუფლების გადასვლა საბჭოების ხელში, რაც ჩვენმა პარტიამ დიდიხანია გამოაცხადა.

* ვ. ი. ლენინის სტატია — **„მთელი ძალაუფლება საბჭოებს“** დაბეჭდილი იყო 1917 წელს „პრავდის“ 18 ივლისის ნომერში ხელმოუწერელად.

ეს სტატია შოშან გამოქვეყნდა „პრავდის“ 7 ნოემბრის ნომერში საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-თან არსებულ მარქს-ენგელს-ლენინის ინსტიტუტის მიერ წამძღვარებული წერილით.

როგორც გამოირკვა, სტატია ვ. ი. ლენინს დაუწერია 1917 წლის „ივლისის ამბების“ ცხარე დღეებში, როდესაც პეტროგრადის ნახევარმილიონზე მეტი შეიარაღებული მუშა და ჯარისკაცი გამოვიდა ქუჩებში იმ მოთხოვნით, რომ ძალაუფლება საბჭოების ხელში გადასულიყო.

ეს სტატია შესული არ არის ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინის თხზულებებში.

ი. ბ. სტალინი

რა გვესაჭიროება ჩვენ?

თებერვალში მეფე დაამხეს ჯარისკაცებმა და მუშებმა. მაგრამ, დაამარცხეს რა მეფე, მათ არ ინდომეს ძალაუფლების თავის ხელში აღება. მუშებმა და ჯარისკაცებმა, რომლებსაც ცუდი მოძღვრება — ესერები და მენშევიკები ხელმძღვანელობდნენ, ნებაყოფლობით გადასცეს ძალაუფლება მემამულეებისა და კაპიტალისტების მომხრეებს: მილიუკოვებსა და ლვოვებს, გუჩკოვებსა და კონოვალოვებს.

ეს იყო გამარჯვებულთა საბედისწერო შეცდომა. ამ შეცდომისათვის ისჯებიან ახლა ჯარისკაცები ფრონტზე, მუშები და გლეხები ზურგში.

მეფეს რომ ამბობდნენ, მუშები ფიქრობდნენ, რომ მიიღებდნენ პურსა და სამუშაოს. მაგრამ ნაცვლად ამისა მათ „მიიღეს“ სიძვირე და შიმშილი, ლოკაუტები და უმუშევრობა. **რატომ?**

— იმიტომ, რომ მთავრობაში სხედან კაპიტალისტებისა და სპეკულანტების მომხრეები, რომლებსაც უნდათ ძალდონის გამოცლით დაიმორჩილონ მუშები.

მეფეს რომ ამბობდნენ, გლეხები ფიქრობდნენ, რომ მიიღებდნენ მიწას, მაგრამ ნაცვლად ამისა მათ „მიიღეს“ თავიანთი დეპუტატების დაპატიმრება და დამშჯელი ექსპედიციები. **რატომ?**

— იმიტომ, რომ მთავრობაში სხედან მემამულეთა მომხრეები, რომლებიც არაფრის გულისთვის არ დაუთმობენ გლეხებს.

მეფეს რომ ამბობდნენ, ჯარისკაცები ფიქრობდნენ, რომ მიიღებდნენ ზავს, მაგრამ ნაცვლად ამისა, მათ „მიიღეს“ გაჭიანურებული ომი, რომელიც ამასთან უნდათ კიდევ გააჭიანურონ მომავალ შემოდგომამდე. **რატომ?**

— იმიტომ, რომ მთავრობაში სხედან ინგლის-საფრანგეთის ბანკირების მომხრეები, რომლებისთვისაც ხელსაყრელი არ არის ომის „მალე“ გათავება, რომლებიც მძარცველურად მდიდრდებიან ომზე.

მეფეს რომ ამბობდა, ხალხი ფიქრობდა, რომ ორი-სამი თვის შემდეგ მოიწვევდნენ დამფუძნებელ კრებას. მაგრამ დამფუძნებელი კრების მოწვევა ერთხელ უკვე გადაიდო, და ახლა მტრები აშკარად ემზადებიან მისი საბოლოოდ ჩაშლისათვის. **რატომ?**

— იმიტომ, რომ მთავრობაში სხედან ხალხის მტრები, რომლებისთვისაც ხელსაყრელი არ არის დამფუძნებელი კრების თავის დროზე მოწვევა.

რევოლუციის გამარჯვების შემდეგ ძალაუფლება დარჩა მემამულეებისა და კაპიტალისტების, ბანკირებისა და სპეკულანტების, ჩარჩებისა და მაროდიორების ხელში,—აი რაშია მუშებისა და ჯარისკაცების **საბედისწერო** შეცდომა, აი სად არის მიზეზი ახლანდელი უბედურებებისა ზურგში და ფრონტზე.

ეს შეცდომა ახლავე უნდა გამოსწორდეს. დადგა მომენტი, როდესაც შემდგომი დაყოვნება დაღუპავს ემუქრება რევოლუციის მთელ საქმეს.

საჭიროა მემამულეებისა და კაპიტალისტების ახლანდელი მთავრობა შეიცვალოს მუშებისა და გლეხების ახალი მთავრობით...

საჭიროა ახლანდელი ცრუმარქვია მთავრობა, რომელიც ხალხის მიერ არ არის არჩეული და ხალხს წინაშე პასუხისმგებელი არ არის, შეცვლილ იქნას ხალხის მიერ აღიარებული მთავრობით, რომელსაც აირჩევენ მუშების, ჯარისკაცებისა და გლეხების წარმომადგენლები და რომელიც პასუხისმგებელი იქნება ამ წარმომადგენლების წინაშე.

საჭიროა კიშკინ-კონოვალოვის მთავრობა შეიცვალოს მუშების, ჯარისკაცებისა და გლეხების დეპუტატთა საბჭოების მთავრობით.

ის, რაც გაკეთებული არ იყო თებერვალში, ახლა უნდა გაკეთდეს.

ასეთი და მხოლოდ ასეთი გზით შეიძლება მოპოვებულ იქნას ზავი, პური, მიწა, თავისუფლება.

— მუშებო, ჯარისკაცებო, გლეხებო, უაზახებო, ყველა მშრომელნო!

გინდათ თუ არა თქვენ, რომ მემამულეებისა და კაპიტალისტების ახლანდელი მთავრობის ნაცვლად იღიარებულ მთავრობით, რომელსაც აირჩევენ მუშების, ჯარისკაცებისა და გლეხების წარმომადგენლები და რომელიც პასუხისმგებელი იქნება ამ წარმომადგენლების წინაშე.

გინდათ თუ არა თქვენ, რომ რუსეთის ახალმა მთავრობამ გამოაქვეყნოს მეფის საიდუმლო ხელშეკრულებები, სცნოს ისინი არასავალდებულოდ და ყველა მეომარ ხალხებს შესთავაზოს სამართლიანი ზავი.

გინდათ თუ არა თქვენ, რომ რუსეთის ახალმა მთავრობამ სამოლოდ ალაგმოს მელოკაუტეები და სპეკულანტები, რომლებიც განზრახ ამწვავებენ შიმშილსა და უმუშევრობას, ნგრევასა და სიძვირეს.

თუ თქვენ ეს გინდათ, მოიკრიბეთ მთელი ძალღონე, აღსდექით უკლებლივ ყველა, როგორც ერთი კაცი, მოაწყეთ კრებები, აირჩიეთ დელეგაციები და მათი საშუალებით გადაეცით თქვენი მოთხოვნები საბჭოების ყრილობას, რომელიც ხვალ იხსნება სმოლნში.

თუ თქვენ ყველანი იმოქმედებთ ერთსულოვნად და მტკიცედ, ვერავინ გაბედავს ხალხის ნებასურვილისათვის წინააღმდეგობის გაწევას. ძველი მთავრობა მით უფრო მშვიდობიანად დაუთმობს ადგილს ახალს, რაც უფრო ძლიერად, ორგანიზებულად და მძლავრად გამოხვალთ თქვენ. და მაშინ მთელი ჩვენი ქვეყანა გაბედულად და მტკიცედ წავა ხალხებისათვის მშვიდობიანობის, გლეხებისათვის მიწის, დამშეულებისათვის პურისა და სამუშაოს მოსაპოვებლად.

ძალაუფლება მუშების, ჯარისკაცებისა და გლეხების დეპუტატთა საბჭოების ხელში უნდა გადაიცეს.

ხელისუფლების სათავეში უნდა იყოს საბჭოების მიერ არჩეული ახალი მთავრობა, რომელსაც გამოსცვლიან საბჭოები, რომელიც პასუხისმგებელია საბჭოების წინაშე.

მხოლოდ ასეთ მთავრობას შეუძლიან უზრუნველჰყოს დამფუძნებელი კრების თავის დროზე მოწვევა.

1917 წლის 24 ოქტომბრის (6 ნოემბრის) „რაბოჩი პუტ“ 44, ხელმოუწერელი მოწინავე.

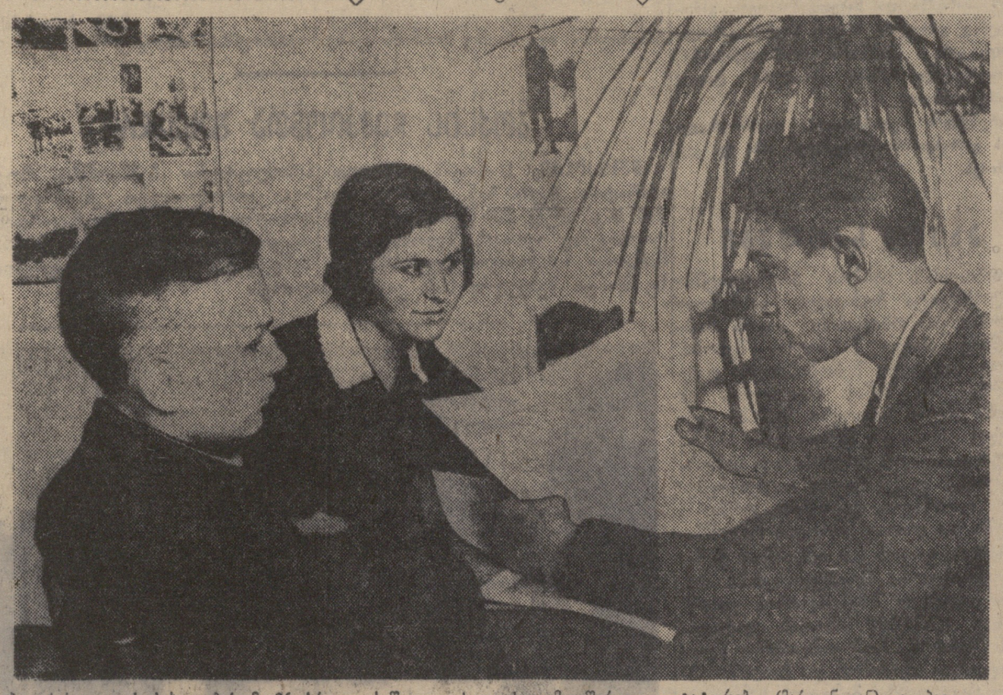

თბილისის ეკოვის სახელობის №-36 სრული საშუალო სკოლის ყოფილი მოსწავლეები-აგიტატორები (მარჯვნიდან) ე. პავლოვი, ჯ. თუთარაშვილი, ა. ფარქოსაძე კოლექტიურად კითხულობენ „საკ. კ. ბ. (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს“.

ფოტო მ. კვირიკაშვილისა („საიუზფოტოს“ საქ. განყ.).

ნ. ბაიდაშვილი
საქ. კ. პ. (ბ) ტყიბულის რაიკომის მდივანი

ტყიბულის მაღაროელები უკეთესად იმუშავებენ

საქ. კ. პ. (ბ) XI ყრილობაზე ამხანაგი ლავრენტი ბერია თავის მოხსენებაში ტყიბულის ბოლშევიკების საყურადღებოდ აღნიშნავდა: „ამხანაგმა **სტალინმა** ჩვენს წინაშე დააყენა ამოცანა—უზრუნველყოთ საკუთარი ნახშირით საქართველოს და მთელი ამიერ-კავკასიის მოთხოვნილებანი“.

უდიდესია ტყიბულის მაღაროების პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკების ენტუზიაზმი სტალინური დავალების ბოლშევიკურად შესრულებისათვის. „ტყიბულნახშირის“ ტრესტმა პირველად შეასრულა 1938 წლის 9 თვის გეგმა 100,3 პროცენტით. გეგმით გათვალისწინებული 193.000 ტონა ქვანახშირის ნაცვლად ფაქტიურად 9 თვის განმავლობაში გამოღებულია 193.632 ტონა ქვანახშირი.

„ტყიბულნახშირის“ ტრესტის ყველა მაღაროსა და უბანში ფართოდ გაჩაღდა წინასაოქტომბრო შეჯიბრება. მუშები, ინჟინერები და ტექნიკოსები ჩაებნენ წინასაოქტომბრო შეჯიბრებაში და აიღეს ვალდებულებანი, რომ ცვლაში ორ-სამ ნორმას შეასრულებენ.

წინასაოქტომბრო შეჯიბრების პირველივე დღეები ახალი საწარმოო აღმავლობით აღინიშნა. ლენინის სახელობის მაღაროს მოწინავე მნგრეველებმა: ვ. ცირეკიძემ, მ. გვენეტაძემ, ს. ქათამაძემ, გრ. გვენეტაძემ და სხვებმა 4 ოქტომბრის თვითეულმა 3 და 4 ნორმა შეასრულა. ასევე დიდ წარმატებებს მიაღწიეს სტალინის სახელობის მაღაროს მოწინავე სტახანოველმა-მნგრეველებმა: ქ. ბეშკენაძემ, შ. ფურცხვანიძემ, ტურფანოვმა და სხვებმა, რომლებსაც სექტემბრის დავალება ერთიანად და უფრო მეტად აქვთ განაღდებული.

ლენინის სახელობის მაღაროში ნგრევის ოსტატი კომუნისტი ამხ. ლავრენტი ცქიფურიშვილი 25 წელზე მეტია სანგრევში მუშაობს. ის საქმიანად გამოუხმაურა **ახალგაზრდობის** მოწოდებას და სათავეში ჩაუდგა კომკავშირულ ბრიგადას, რომელმაც **ინ. შ. წამალაშვილის** უბანში მოაწყო ლენინური კომკავშირის 20 წლისთავის სახელობის საკანი. კომკავშირულ ბრიგადაში გაერთიანდნენ **ახალგაზრდა** სტახანოველები: ი. დადუნაშვილი, ს. მურადაშვილი, ა. ჩაფიძე და სხვები, სულ 24 კაცი. ამ ბრიგადამ წლიური გეგმა 4 თვით ადრე შეასრულა. ახლა მათ აიღეს ვალდებულება, რომ ოქტომბრის 21 წლისთავთან დაკავშირებით **ოქტომბრის** დავალებები 300 პროცენტით შეასრულონ.

კარგად მუშაობს სტალინის სახელობის მაღაროს უბნის უფროსი ინჟინერი ი. ზვიადაძე. იგი დიდი ხანი არაა, რაც საქ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატად მიიღეს. **ამხ. ი. ზვიადაძე** საქმით ამართლებს კომუნისტის საპატიო სახელს, მისი უბანი ყოველთვის მოწინავეა.

ქვანახშირის ფრონტზე მიღწეული წარმატებები პირველ რიგში უნდა აიხსნას მაღაროებში პარტიული მუშაობის გაუმჯობესებით. განუხრელად ვხელმძღვანელობთ რა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის იანვრის პლენუმის გადაწყვეტილებებით, პარტიულ და სამეურნეო სამუშაოებზე დავაწინაურეთ ახალი კადრები, ლენინ-სტალინის პარტიისა და მშრომელთა საქმის ერთგული ადამიანები. სტალინის სახელობის მაღაროს პარტკომის მდივნად წამოყენებულია ამხ. შ. ლაფერაძე. ამავე მაღაროს დირექტორად დაწინაურებულია მოწინავე სტახანოველი მნგრეველი ამხ. აკ. ყუბლაშვილი.

31 აგვისტოს ცნობილმა სტახანოველმა მნგრეველმა ამხ. ქს. ბეშკენაძემ სტახანოვური მოძრაობის სამი წლისთავთან დაკავშირებით ერთ ცვლაში მოანგრია 114 ტონა ქვანახშირი და ნორმა 800 პროცენტით შეასრულა. ჯერ კიდევ ცვლა არ იყო დამთავრებული, რომ ამხანაგ ბეშკენაძის გამარჯვება უკვე მთელმა მაღარომ იცოდა. პარტკომმა მაღაროს პირთან მოიწვია სახელდახელო მიტინგი. მაღაროელები უდიდესი აღფრთოვანებით შეხვდნენ გამარჯვებულს. ბეშკენაძის მაგალითს ფართოდ გამოეხმაურნენ მაღაროს სხვა მოწინავე მუშები და შემდეგი დღეები მორიგი საწარმოო გამარჯვებებით აღინიშნა.

სტალინის სახელობის მაღაროში სადაც კომუნისტთა უმრავლესობა გვარაბში მუშაობს, ისინი მუშაობენ ყველაზე რთულ და ძნელ სამუშაოებზე და თავიანთი პირადი მაგალითით დიდ ენტუზიაზმს ჰქმნიან უპარტიო მუშებში.

სტალინის სახელობის მაღაროს პარტკომი სერიოზულ მუშაობას ატარებს ამხანაგ კაგანოვიჩის **ბრძანების** განუხრელად შესრულებისათვის, პარტკომმა სასტიკი ბრძოლა გამოუცხადა ანტიმექანიზატორებს, რის შედეგად უკანასკნელ დღეებში მოსამზადებელ სამუშაოებზე ამუშავებულ იქნა ახალი სამთო მანქანები.

მაგრამ ამ წარმატებათა მიუხედავად მაღაროებში პარტიული მუშაობის დაყენება ჯერ კიდევ ვერ უპასუხებს ჩვენს წინაშე მდგომ ამოცანებს. ამ მხრივ განსაკუთრებით ცუდად გამოიყურება ლენინის სახელობის მაღაროს პარტიული ორგანიზაცია. აქ 77 კომუნისტიდან მიწისქვეშ მხოლოდ 39 კაცი მუშაობს. სუსტია პარტორგანიზატორების, კერძოდ ამხ. ალ. ხუციბერიძის მუშაობა. მას ხუთზე მეტი დავალება აქვს მიცემული. ამ დავალებათა შესრულება კი მის ძალღონეს აღემატება. აგრეთვე არადამაკმაყოფილებლად არის დაყენებული ქალების მიღება პარტიაში. პარტიაში მიღების განახლებიდან დღემდე მხოლოდ 2 ქალი არის მიღებული.

ლენინის სახელობის მაღაროს პარტკომი პროფორგანიზაციასთან ერთად სუსტად ხელმძღვანელობს სტახანოვურ მოძრაობას. ეს იმითაც აიხსნება, რომ პარტორგანიზაციასთან ერთად სოციალისტურ შეჯიბრებასა და სტახანოვურ მოძრაობას ძალიან სუსტად ხელმძღვანელობს „ტყიბულნახშირის“ ტრესტის გაერთიანებული მაღარკომი. პროფკავშირული ორგანიზაციების მუშაობა შეეგნან არადამაკმაყოფილებელია. მაგალითისათვის, ავიღოთ ლენინის სახელობის მაღაროს **ახალი** შახტის მშენებლობა. აქ 100 მუშა-მოსამსახურიდან მხოლოდ 36 არის კავშირის წევრი. თითქმის ასეთივე მდგომარეობაა სტალინის სახელობის მაღაროს ახალი შახტის მშენებლობაზეც.

საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოს და საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 21 სექტემბრის დადგენილებაში მიღწევებთან ერთად ხაზგასმით არის აღნიშნული „ტყიბულნახშირის“ ტრესტისა და რაიონის პარტიული ორგანიზაციების მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებანი. ეს დადგენილება ტყიბულის მაღაროების მთელ კოლექტივს რაზმავს საქ. კ. პ. (ბ) XI ყრილობის გადაწყვეტილებათა და ამხანაგ კაგანოვიჩის **ბრძანების** ბოლშევიკურად განაღდებისათვის.

მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისრის ამხანაგ ლ. მ. კაგანოვიჩის **ბრძანებაში ტყიბულქვანახშირის** მუშაობის შესახებ ქვანახშირის ამოღებაში მოპოვებულ თვალსაჩინო მიღწევებთან ერთად აღნიშნულია მუშაობის სერიოზული ნაკლოვანებანი; სამარცხვინოდ ჩამორჩება მოსამზადებელ სამუშაოთა გეგმების შესრულება, რამაც დიდად შეამცირა სანგრევის საერთო ბაზი, ცუდად სწარმოებს მექანიზმების დაწერგვა და გამოყენება. **ბრძანებაში** აგრეთვე აღნიშნულია, რომ „საკმაოდ არ არის გაშლილი მასობრივი პოლიტიკური მუშაობა და ბრძოლა შრომის **სტახანოვური** მეთოდების დანერგვისათვის“. ამხანაგ ლ. მ. კაგანოვიჩის ეს დირექტივა წარმოადგენს ტყიბულის მაღაროების მუშაობის გადაჭრით გაუმჯობესებისათვის მაღაროს ბოლშევიკთა ბრძოლის გაშლილ პროგრამას.

საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის პლენუმმა 28 ოქტომბერს სპეციალურად განიხილა საკითხი საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილებაზე ტყიბულნახშირისა და ტყვარჩელნახშირის მუშაობის შესახებ. პლენუმმა სამართლიანად მიუთითა ტყიბულქვანახშირის მუშაკებს, რომ ისინი თვითდამშვიდებას მიეცენ მოპოვებული მიღწევების გამო, რამაც უკვე უარყოფითი გავლენა მოახდინა მაღაროების მუშაობაზე ოქტომბერში. ტყიბულის რაიონის პარტორგანიზაცია სავსებით გაითვალისწინებს ამ გაკვეთილს და დაუყოვნებლივ დარაზმავს პარტიულ და არაპარტიულ ბოლშევიკებს, ტყიბულის მაღაროების მთელ კოლექტივს და თავდადებით იბრძოლებს საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ისა და სსრ სახკომსაბჭოს დადგენილების, სსრ კავშირის მძიმე მრეწველობის სახალხო კომისრის ამხანაგ ლ. მ. კაგანოვიჩის № 260-№ 422 ბრძანებებისა და საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის უკანასკნელი პლენუმის დადგენილების ცხოვრებაში განუხრელად ატარებისათვის.

ტყიბულის ბოლშევიკები საჭმოო გაანაღდებენ პარტიის დავალებას და მიაწოდებენ ჩვენს ქვეყანას რაც შეიძლება მეტს ქვანახშირს, რათა შეუფერხებლად იმუშაონ საქართველოს და ამიერ-კავკასიის ფაბრიკა-ქარხნებმა.

ხალხთა დიდი ბელადის ამხანაგ სტალინის დავალება შესრულებული იქნება. ეს არის ტყიბულის პარტიული და არაპარტიული ბოლშევიკთა მტკიცე სიტყვა.

რესპუბლიკური თათბირი საგზაო მშენებლობის საკითხებზე

30-31 ოქტომბერს თბილისში მიმდინარეობდა საქ. სსრ სახკომსაბჭოს დადგენილების თანახმად მოწვეული პირველი რესპუბლიკური თათბირი საგზაო მშენებლობის მუშაკთა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის), **შამუგიამ** (ზუგდიდი), **შენგარდტმა** (საგზაო სამსახურის სადგური), **კალანდაძემ** (სამარეჯო), **ბერაძემ** (ჭუთაისი), **ჭყონიამ** (ყარაია), **ჯერსამიამ** (მთავარი საგზაო სამმართველო), **ლორთქიფანიძემ** (ვანი), **პაპუნაშვილმა** (თელავი), **გოგოლაშვილმა** (თბილისის საგზაო საექსპლოატაციო უბნის უფროსი), **კორინაშვილმა** (სახელმწიფო საგეგმო კომისია), **ფეტვიაშვილმა** (კასპი), **გეგენავამ** (მახარაძის რაიონი), **ქემოკლიძემ** (ამბროლაური), **დანგაძემ** (მთავარი საგზაო სამმართველო), **ვალიევმა** (სამხრეთ-ოსეთი), **რამისმირ-სალოღიმ** (ადიგენი), **ბაღდავაძემ** (ლანჩხუთი), **კიზირიამ** (ხობი), **კაზალიკაშვილმა** (ყაზბეგი), **გუგავამ** (ცაგერი), **ცაგარეიშვილმა** (მთავარი საგზაო სამმართველო), **რამიშვილმა** (ლაგოდეხი), **კალანდიამ** (წალენჯიხა), ახალციხის რაისაგზაო განყოფილების გამგემ—საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა ამხ. **ბერიძემ, სულთანიშვილმა** (სიღნაღის საგზაო - საექსპლოატაციო უბანი), **ბერიევმა** (თიანეთის საგზაო - საექსპლოატაციო უბანი), **ჩხეიძემ** (გეგეჭკორის რაიონი), **ბოკუჩავამ** (მთავარი საგზაო სამმართველო), **სამსონიძემ** (ქვემოსვანეთი), **დოლიძემ** (საგზაო კვლევითი სადგური), **ჩინჩალაძემ** (ზესტაფონი), **ცირეკიძემ** (ტყიბული), **კვირკველიამ** (მთავარი საგზაო სამმართველო და **ზელენიამ** (ახფხზეთი).

თათბირს ესწრებოდნენ აზერბაიჯანისა და სომხეთის მთავარ საგზაო სამმართველოთა წარმომადგენლები —ამხ. **მამაევი** და **ხაჩატურიანი,** რომლებიც მიესალმნენ თათბირს და გაუზიარეს თავიანთი გამოცდილება.

31 ოქტომბრის საღამოს სხდომაზე საბოლოო სიტყვით გამოვიდა ამხ. ცაგურია.

მოსმენილ მოხსენებათა და კამათში გამოთქმული აზრის მიხედვით თათბირმა მიიღო პრაქტიკული ღონისძიებები შემდგომი მუშაობის გასაძლიერებლად.

თათბირმა მისალმებები გაუგზავნა სქ. კ. პ. (ბ) ც. კ.-ის მდივანს ამხ. **კ. ნ. ჩარკვიანს** და საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოს თავმჯდომარეს ამხ. **ვ. მ. ბაქრაძეს.**

უკანასკნელი ფოსტა

ექიმი თუ კალმგირობის ოსტატი?

შველად, როცა ბეჭდვა არ იყო გავრცელებული, გადაწერა აღიარებული იყო საპატიო საქმედ. მეცნიერებისა და ლიტერატურის ბევრმა გენიალურმა ქმნილებამ ჩვენამდის სწორედ გადამწერთა უანგარო შრომის შედეგად მოაღწია.

ჩვენს დროში სტამბა ყველგანაა და გადაწერა მაინცდამაინც დიდ ეჭვკაცობად არ ითვლება, მაგრამ ქუთაისის ქალაქის საბჭოს ჯანმრთელობის განყოფილების „უფროსი" (!-) ექიმი ნ. თავაძე ასე როდი ფიქრობს. მან ჩვენი გაზეთის მიმდინარე წლის 18 ივლისის ნომრიდან სიტყვა-სიტყვით გადასწერა საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სახალხო კომისრის ამხ. ო. თოდაძის წერილი და... წარბშეუხრელად, სრულიად უტიფრად თავისი გვარი და ტიტული მოაწერა.

ასეთი „ქმედობა" საზიანო არ იქნებოდა და, თუ კი ვინმე გაიგებდა, შეიძლება ეს ამბავი უსაქმური კაცის ხელის ფხანად ჩაეთვალა, რომ ექიმ ნ. თავაძეს თავისი „შემოქმედება" გაზეთ „ინდუსტრიული ქუთაისის" (საქ. კ. პ. (ბ) ქუთაისის ქალაქო კომიტეტისა და ქალაქის საბჭოს ორგანო) 27 ოქტომბრის ნომერში არ გამოემზეურებინა.

ჩვენს დროში ასეთ „ქმედობას" პლაგიატს (ლიტერატურულ ქურდობას, კალამგირობას) უწოდებენ, რისთვისაც დამნაშავეთ სჯიან.

საბჭოების სასახლის მანქანები და მექანიზმები

საბჭოების სასახლე, რომელიც ამჟამად მოსკოვში შენდება, უმშვენიერესი ნაგებობა იქნება. იგი შეუდარებელი იქნება თავისი სილამაზითა და სიდიდით. სასახლე 40 ათასზე მეტ კაცს დაიტევს. იმისათვის, რომ ამდენ ადამიანს გაეწიოს მომსახურება, საჭირო იქნება დიდძალი ამწევი სატრანსპორტო მოწყობილობა. მარტო მომსვლელთა სასახლეში ასაყვან-ჩამოსაყვანად განზრახულია დაიდგას 135 ესკალატორი და დაახლოებით 200 ლიფტი.

ლიფტები დიდი ზომის იქნება. თვითეული მათგანი დაიტევს 10-დან 20 კაცამდე. ასვლის სიმაღლე იქნება 30-დან 150 მეტრამდე, ხოლო მოძრაობის სისწრაფე—5 მეტრი წამში. ასეთი ექსპრესი ლიფტები მხოლოდ ამერიკაში არის.

გასახდელებში განზრახულია მოაწყონ დაახლოებით 2.500 სექცია; თვითეულ სექციაში — 10-16 მექანიზებული კაბინი იქნება. შხათს ტაბლოზე გამოჩნდება, თუ რომელი კაბინია თავისუფალი. სპეციალური მოწყობილობა გააშრობს ტანსაცმელს, თუ იგი წვიმით ან თოვლით იქნება დასველებული.

რთულია მექანიზმები, რომლებმაც მომსახურება უნდა გაუწიონ მაყურებელთა დიდი დარბაზის ასპარეზს. მძლავრი ამწე, რომლის დიამეტრიც 20 მეტრი იქნება, ამოუშვებს ტრიბუნიდან (მაყურებელთა დარბაზს ქვეშ) 8 სახვევ ბაქანს. თვითეული ბაქანი მანქანათა მთელ სისტემას წარმოადგენს. ერთერთ ბაქანზე დასდგამენ უზარმაზარ ოთხპირ ეკრანს. დანარჩენებზე შეეძლებათ გამოსვლა ნაკრებ ორკესტრებს და 2 ათასი კაცისაგან შემდგარ გუნდს.

საბჭოების სასახლისათვის ყველა მანქანასა და მექანიზმს ჩვენი სამშობლოს ქარხნები დაამზადებენ.

„ახალგაზრდობა თვითმფრინავზე"

სურათზე (მარცხნიდან მარჯვნივ): პირველი ორი კომკავშირელი მფრინავი ქალები, დები განია და კატო თიბილოვები, აგარელი პარაშუტისტები: განიინი (გაფრენის წინ) ბ. გვაშაძე და ი. იანდაროვი (თვითმფრინავიდან გადმოხტომისას).
(უკანასკნელი სურათი გადაღებულია მეორე თვითმფრინავიდან 850 მეტრის სიმაღლეზე).

ფოტო ი. იმედაძისა.

ახალი ცხოველები თბილისის ზოოპარკში

ამ დღეებში თბილისის ზოოპარკში, მოსკოვის ცენტრალური ზოოპარკიდან ჩამოიყვანეს ცხოველთა ახალი პარტია.

პირველადაა თბილისში კენგურუ (ჩანთოსანი ცხოველებიდან), რომლის სამშობლოა ავსტრალია. ჩამოყვანილია აგრეთვე აფრიკის გარეული დიდებისები ლორი, ჩრდილოეთის დედალ-მამალი იმები, რომელთა დამახასიათებელ თვისებას შეადგენს რქები ორივე სქესისათვის. ჩვენში ამ ცხოველების ჩამოყვანა საინტერესოა აკლიმატიზაციის თვალსაზრისით.

ისტორიის მეთოდური სახელმძღვანელო

არასრული საშუალო სკოლების მე-5, 6, 7 და მე-8 კლასებში სახელმძღვანელოების უქონლობის გამო განსაკუთრებული მიერ დროებით დაშვებული იყო სსრკ ისტორიის სწავლება. განსაკუთრების ბრძანებით მიმდინარე წლის მეორე მეოთხედიდან შემოღებული იქნება მსოფლიო ისტორიის კურსის სწავლება განსაკუთრების მიერ 1938 წლისათვის გამოცემული პროგრამების მიხედვით.

საათანადო სახელმძღვანელოების მიღებამდე მასწავლებლებმა სახელმძღვანელო მასალად უნდა გამოიყენონ რსფსრ-ს განსაკუთრების მიერ გამოცემული კრებული „ისტორიის მეთოდური სახელმძღვანელო".

განსაკუთრების დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველოს დავალება ა ნოემბრამდე უზრუნველჰყოს ხსენებული კრებულის თარგმნა და სახელგამოსათვის გაშიფრულად გადაცემა, ხოლო წიგნის გამოცემამდე გაზ. „საბჭოთა მასწავლებელში" მოთავსებული იქნება მასალები ცალკე კლასებისათვის.

კრებულის რედაქტორობა დაკისრებული აქვს განსაკუთრების მოადგილეს ამხ. ლ. გეგეშიძეს.

ახალი სკოლები

თბილისის საბჭოს პრეზიდიუმმა გადასწყვიტა მომავალი სასწავლო წლისათვის თბილისში ააგოს რამდენიმე ახალი სასკოლო შენობა. ოთხი სასკოლო შენობისათვის უკვე შერჩეულია მიწის ნაკვეთები. ეს ოთხი ახალი სასკოლო შენობა აგებული იქნება — ნავთლუღში სატომატო ფაბრიკის მახლობლად, საბურთალოზე დამკვრელთა საცხოვრებელი კვარტალის გვერდით, ორმაღლებში და ერთიც კიროვის რაიონში.

საქართველოს სახკომსაბჭოს წინაშე აღძრულია შუამდგომლობა ახალი სასკოლო მშენებლობის დასაწყებად 1.500.000 მანეთის გადადების შესახებ, რომ მიმდინარე წლის ბოლომდე შეიძინონ და საღმშენებლო ნაკვეთებზე მიზიდონ სამშენებლო მასალა.

ახალი სასკოლო მშენებლობისათვის მეთვალყურეობის გაწევა დაკისრებული აქვს თბილისის საბჭოს განათლების განყოფილებას.

ისტორიის მეთოდური სახელმძღვანელო

არასრული საშუალო სკოლების მე-5, 6, 7 და მე-8 კლასებში სახელმძღვანელოების უქონლობის გამო განსაკუთრების მიერ დროებით დაშვებული იყო სსრკ ისტორიის სწავლება. განსაკუთრების ბრძანებით მიმდინარე წლის მეორე მეოთხედიდან შემოღებული იქნება მსოფლიო ისტორიის კურსის სწავლება განსაკუთრების მიერ 1938 წლისათვის გამოცემული პროგრამების მიხედვით.

საათანადო სახელმძღვანელოების მიღებამდე მასწავლებლებმა სახელმძღვანელო მასალად უნდა გამოიყენონ რსფსრ-ს განსაკუთრების მიერ გამოცემული კრებული „ისტორიის მეთოდური სახელმძღვანელო".

განსაკუთრების დაწყებითი და საშუალო სკოლის სამმართველოს დავალება ა ნოემბრამდე უზრუნველჰყოს ხსენებული კრებულის თარგმნა და სახელგამოსათვის გაშიფრულად გადაცემა, ხოლო წიგნის გამოცემამდე გაზ. „საბჭოთა მასწავლებელში" მოთავსებული იქნება მასალები ცალკე კლასებისათვის.

კრებულის რედაქტორობა დაკისრებული აქვს განსაკუთრების მოადგილეს ამხ. ლ. გეგეშიძეს.

მთვარის სრული დაბნელება

7 ნოემბერს მოხდება მთვარის სრული დაბნელება. შუაღამის 12 საათსა და 41 წუთზე (ღამით 7-დან 8 ნოემბრამდე) ადგილმბრივი დროით მთვარის დისკოს აღმოსავლეთიდან (მარცხნიდან) ჩრდილი მოადგება და თანდათანობით გადაივლის მთელ დისკოზე. 1 საათსა და 45 წუთზე მთვარე სრულიად დაიფარება ჩრდილით და ასე დარჩება იგი 3 საათსა და 8 წუთამდე, როცა ჩრდილი დაიწყებს მოცილებას და ერთი საათისა და ოთხი წუთის შემდეგ იგი სრულიად მოშორდება მთვარის დისკოს დასავლეთიდან (მარჯვნიდან). ამგვარად ეს მოვლენა სამ-საათნახევარზე მეტ ხანს გასტანს. მაგრამ, თუ მივიღებთ მხედველობაში იმ გარემოებას, რომ ჩრდილის გარდა მთვარეზე ე.-წ. „ნახევარჩრდილიც" გაივლის (რაც უფრო ნაკლებად შესამჩნევია თვალისათვის), მთელი მოვლენა ხუთსაათნახევარს გრძელდება, სახელდობრ, 11 საათისა და 39 წუთიდან 5 საათსა და 14 წუთამდე.

მთვარის დაბნელების მიზეზი ის არის, რომ დედამიწა და მთვარე „ბნელი" სხეულებია, მათ საკუთარი სინათლე არა აქვთ, მათ მზე ანათებს და დედამიწის და მთვარის სივრცეში მოძრაობისას დროგამოშვებით მთვარე დედამიწის ჩრდილში შეიჭრება ხოლმე (ამდროს მზე, დედამიწა და მთვარე ერთ სწორ ხაზზე მდებარეობენ და დედამიწა მზესა და მთვარეს შუა არის მოქცეული).

მიუხედავად იმისა, რომ სრული დაბნელების დროს მთვარე მთლიანად არის მოქცეული დედამიწის ჩრდილში, იგი მაინც მოსჩანს ცაზე, როგორც მუქი ფერადი დისკო. იგი ხან მუქი მოლურჯო, ხან მოწითალო და სხვა ფერისაა. ეს იმიტომ ხდება, რომ მთვარის ზედაპირს მაინც აღწევენ მზის ის სხივები, რომელნიც დედამიწის ატმოსფეროს მაღალ ფენებში გაივლიან, მასში გარდატყდებიან და ასე „შემოვლით" მთვარისაკენ მიიმართებიან.

სწორედ ამიტომ არის მთვარის დაბნელების მეცნიერული შესწავლა საინტერესო: დაბნელებული მთვარის დისკოს განათება, მისი ინტენსივობა და ფერი წარმოდგენას გვაძლევს დედამიწის ატმოსფეროს მაღალი ფენების სიმკვრივეზე, ტემპერატურაზე და სხვ., ანუ, სხვა სიტყვებით, მთვარის დაბნელების შესწავლა გვშველის სტრატოსფეროს შესწავლაში. ეს უკანასკნელი კი, როგორც ვიცით, ფრიად მნიშვნელოვანი საქმეა.

ცნობისმოყვარე მოჭალაქე, კოლმეურნე ან მოსწავლე, რომელიც ამ დაბნელების თვალყურის დევნას მოისურვებს, უნდა ეცადოს ზუსტად აღწეროს დაბნელებული მთვარის ფერი. ეს დახმარებას გაუწევს მეცნიერებას იმ შემთხვევაში, თუ აღგილმბრივი მოლურჯულობის გამო არ მოხერხდება ობსერვატორიებში ზუსტი იარაღებით დაკვირვების ჩატარება.

დაბნელება გამოჩნდება საქართველოს ყველა რაიონში, სადაც კი ცა მოწმენდილი იქნება. იქ, სადაც ღრუბლიანი იქნება, აღვილად შეიძლება დაბნელების საათებში საერთო „ჩამოღამების".

ევგ. ხარაძე
აბასთუმნის ობსერვატორიის დირექტორი

ბოქსის ჩემპიონთა შეხვედრა

მოსკოვი, 1 ნოემბერი (**ბილდ-აპარატით, ჩვენი საკ. კორ.**). გუშინ საკ. აღმშ. 20 წლისთავის პატივსაცემად ცირკის შენობაში გამართულ სასპორტო დღესასწაულზე მოხდა შეხვედრა სსრ კავშირის აბსოლუტური ჩემპიონისა ბოქსში ნიკ. კოროლიოვისა საქართველოს ერთ-ერთ უძლიერეს ბოქსიორთან — რუდომიოტკინთან. სამი რაუნდის შემდეგ გამარჯვება მიესაჯა კოროლიოვს.

ტყვარჩელნახშირი. კინოთეატრის შენობა აკარმარაში.
ფოტო ე. რიშკოვისა („სოიუზფოტოს" საქ. განყ.)

ახალი სკოლები

თბილისის საბჭოს პრეზიდიუმმა გადასწყვიტა მომავალი სასწავლო წლისათვის თბილისში ააგოს რამდენიმე ახალი სასკოლო შენობა. ოთხი სასკოლო შენობისათვის უკვე შერჩეულია მიწის ნაკვეთები. ეს ოთხი ახალი სასკოლო შენობა აგებული იქნება — ნავთლუღში სატომატო ფაბრიკის მახლობლად, საბურთალოზე დამკვრელთა საცხოვრებელი კვარტალის გვერდით, ორმაღლებში და ერთიც კიროვის რაიონში.

საქართველოს სახკომსაბჭოს წინაშე აღძრულია შუამდგომლობა ახალი სასკოლო მშენებლობის დასაწყებად 1.500.000 მანეთის გადადების შესახებ, რომ მიმდინარე წლის ბოლომდე შეიძინონ და საღმშენებლო ნაკვეთებზე მიზიდონ სამშენებლო მასალა.

ახალი სასკოლო მშენებლობისათვის მეთვალყურეობის გაწევა დაკისრებული აქვს თბილისის საბჭოს განათლების განყოფილებას.

ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსპიციუის ახალი შენობა

საბურთალოზე (ზოოპარკის გვერდით) შენდება თბილისის ტრანსპორტის ინჟინერთა ინსტიტუტის ახალი 5-სართულიანი შენობა. შენობა ორი კორპუსისაგან შესდგება და მისი აგება 13 მილიონ მანეთამდე ჯდება.

პირველ კორპუსში, რომლის აგება ახლა მთავრდება, მოეწყობა სხვადასხვა ლაბორატორიები, აუდიტორიები და მეცნიერ-მუშაკთა სამუშაო კაბინეტები.

მეორე კორპუსის პირველ სართულში გაიმართება ცენტრალური გათბობის სადგური, მეორე სართულში მოეწყობა სასწავლო-სამანქანო დარბაზი, სადაც წარმოდგენილი იქნება აგრეთვე ამიერ-კავკასიის რკინიგზის ქსელის ნახაზები. შემდეგი სართული დაეთმობა ინსტიტუტის ბიბლიოთეკას და სამკითხველოს.

ამჟამად მშენებლობა დასასრულს უახლოვდება. მიმდინარეობს კედლების გალესვა-შეთეთრება. ერთი თვის შემდეგ შენობა საცხებით მზად იქნება და გადაეცემა ინსტიტუტს.

საცალფეხო ხიდი მტკვარზე

მდ. მტკვარზე (დიდუბეში) მთავრდება ახალი საცალფეხო ხიდის მშენებლობა. ახალი ხიდი საბურთალოს მოსახლეობას დაუკავშირებს დიდუბესთან, მას აგრეთვე ექნება მეორე დანიშნულებაც, ხიდქვეშ გაყვანილი იქნება წყლის მაგისტრალური მილი, რომელიც წყალს მიაწოდებს საბურთალოს.

ხიდი 125 მეტრი სიგრძისაა, აქვს 5 ბურჯი და მისი აგება ჯდება 350.000 მანეთი.

ახალი საცალფეხო ხიდი მზად იქნება და გაიხსნება ოქტომბრის დიდი რევოლუციის ოცდაერთი წლის თავზე.

ბიბლიოგრაფიული ნარკვევი ამხანაგ სტალინის შრომებზე

საქართველოს წიგნის პალატა გამოსაცემად ამზადებს ამხანაგ სტალინის ნაწერების ბიბლიოგრაფიულ ნარკვევს. ხსენებულ ბიბლიოგრაფიულ ნარკვევში შეტანილი იქნება ბელადის მიერ როგორც ქართულ ენაზე დაწერილი წიგნები, ისე რუსულად დაბეჭდილი შრომების ქართული თარგმანები. ნარკვევში შევა აგრეთვე ამხანაგ სტალინის მიერ ახალგაზრდობაში დაწერილი ლექსები.

წიგნი ახლო მომავალში გამოვა.

წიგნს რედაქტორობს ლ. ჯიბლაძე.

ახალგაზრდობა თელავის სანავსმწყობო თეატრის 1938-39 წ. სეზონი

თელავის ს. ორჯონიკიძის სახელობის სახელმწიფო თეატრმა 15 ოქტომბერს გახსნა 1938—39 წლის სეზონი. სეზონი გაიხსნა ახალგაზრდა დრამატურგის მელიქ ქოჩარიანის პიესით „ბრძა მუსიკოსი", თარგმანი არტ. დავთიანისა.

მთავარ როლებს ასრულებენ მსახიობები ალ. ალავნისპირელი, გ. კეკელიშვილი, ქ. კეკელიშვილი, მ. კორინთელი, ვ. ჩელთისპირელი, ა. კუპატაძე, ა. ვაჩეჩილაძე, პ. ახვლედიანი, ქ. მაჭავარიანი და სხვ.

სპექტაკლს დიდი წარმატება ჰქონდა.

თეატრი ამჟამად მუშაობს მ. გაბრიელის და გ. ნახუცრიშვილის პიესაზე „ლადო კეცხოველი", რომელიც დაიდგმება ოქტომბრის რევოლუციის 21 წლისთავზე. უახლოეს მომავალში თეატრი დასდგამს ა. ნ. ოსტროვსკის ცნობილ კომედიას „უდანაშაულოდ დამნაშავენი".

ძნელაღთა კავშირში

2 ნოემბერს, საღამოს 8 საათზე, მწერალთა სასახლეში შესდგება ამხ. გიორგი ლეონიძის მოხსენება თემაზე: „ბესიკი". მომხსენებელი ახალი ისტორიული მასალებით გააშუქებს მე-18 საუკუნის დიდი პოეტის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას. შესვლა თავისუფალია.

○

2 ნოემბერს, დღის 2 საათზე, საქ. სახელოვნო მწერლების დრამსექციაა აწყობს დრამატურგების და თეატრის მუშაკების შეხვედრას ეროვნულ „თეატრის" რედაქტორ ამხ. ი. ალტმანთან, რომელთანაც ჩატარდება საუბარი თემაზე: „საბჭოთა დრამატურგიისა და თეატრალური კრიტიკის საკითხები".

დასწრება მოსაწვევი ბარათებით.

○

3 ნოემბერს, საღამოს № ნაწილის წითელარმიელებთან გაიმართება ლიტერატურული საღამო. მოხსენებას „თანამედროვე ქართული საბჭოთა მწერლობა შესახებ" გააკეთებს ამხ. ბ. ლილეი.

საღამოზე მონაწილეობას მიიღებენ მოქტები: ს. ჩიქოვანი, ვ. გორგაძე, გ. ჭუბინაშვილი, ბ. სერებრიაკოვი და გ. კრეტანი.

ახალი წიგნები

სახელგამის პოლიტსექტორის გამოცემით გამოვიდა **ი. სტალინის** წიგნი „ლენინის შესახებ".

„ფედერაციამ" გამოსცა პროფ. **ივ. ჯავახიშვილის** ქართული მუსიკის ისტორიის ძირითადი საკითხები **ი. ზ. ბაქრაძის** „კრებული". (სოც. ეკონომიკურის რედაქციით). **გ. ჭიკოძის** „ლიტერატურული ნარკვევები", **შ. დადიანის** პიესა — „ბაბერწკლიდან", **ა. ფალავას** მონოგრაფია—„ლადო მესხიშვილი", **დიმ. თუმანიშვილის** ლექსები (მხ. ხელთუბნელის რედაქციით) **მხ. ხელთუბნელის** — „სალიტერატურო საზოგადებრივი წარსულიდან" (ნარკვევი მ. თუმანიშვილის ცხოვრებისა და მოღვაწეობის შესახებ) და **ჯ. დარასელის** რომანტიკული პოემა „კიკვიძე".

საქ. სამხარეთმცოდნეო საზოგადებამ გამოსცა **ან. ხინთიბიძის** წიგნი — „გეოლოგიური ფერადები".

პარტკალენდარი

საქართველოს კ. პ. (ბ) ჩოხატაურის რაიკომი აცხადებს, რომ პარტბილეთი № 1528681, გაცემული ამავე რაიკომის მიერ 1936 წლის 19 ივლისს პავლე გიორგიევის-ძე მელუას სახელზე, დაკარგულია და ჩათვლას გაუქმებულად.

○

საქართველოს კ. პ. (ბ) თბილისის ორგანიზაციის კიროვის რაიკომი აცხადებს, რომ პარტბილეთი № 1502030, გაცემული იმავე რაიკომის მიერ კანონ ალექსის-ძე დალაქიშვილის სახელზე, დაკარგულია და ჩათვლის გაუქმებულად.

ქვანახშირი და მარგანეცი

31 ოქტომბრისათვის

(ტონობით)

	გეგმა	შესრულება	%
ტყიბული	1004	753	75
ტყვარჩელი	705	740	105
ჭიათურა	5530	3981	72

პასუხისმგებელი რედაქტორი
ვ. ხატიაშვილი

თბილისის ზ. ვ. ფალიაშვილის სახ. ოპერისა და ბალეტის თეატრის 1938-39 წ. სეზონი

2/XI	3/XI	4/XI
მუდ. ადგ. ტალ. № 15	მუდ. ადგ. ტალ. № 16	მუდ. ადგ. ტალ. № 17
აბ. სერ. № 2	აბ. სერ. № 4	აბ. სერ. № 3
ეგეგნი ონეგინი	**რიგოლეტო**	**წყნარი დონი**
დასაწყისი 8 საათზე		

რუსთაველის სახელობის ლენინის ორდენოსანი სახელმწიფო თეატრი
1938-39 წ. სეზონი

2/XI	წარმოდგენა 39 **ო ჯ ე ლ ო** დადგმა შ. აღსაბაძისა.
3/XI	წარმოდგენა 40 შ. დადიანი **ნაპერწკლიდან** დადგმა აკ. ვასაძისა.
4/XI	წარმოდგენა 41 **უღანაშაულოდ დამნაშავენი** დადგმა აკ. ვასაძისა.

23 ოქტომბრიდან დაიწყო მუდმივი ბილეთების დარჩენილი ნაწილის გაცემა. მიღების დროს სავალდებულოა მეორე შემოსატანი. აგრეთვე დაწესებულებათა მინდობილობა.

დასაწყისი 8 საათზე.
სალარო ღიაა დილის 12 საათიდან საღამოს 9 საათამდე.

ეძიმი
მძინარიშვილი
ვენერიული, სიფილისი და კანის სნეულებანი, სქესობრივი, სისუსტე (ელექტრონით მკურნალობა), ქალთა და ბავშვთა გონორეა.
ავადმყოფთა მიღება დილის 8—10 საათამდე, საღ. 7—9 ს. ქალების და ბავშვთა საღ. 6—7 საათამდე, გრიბოედოვის ქ. № 20, ბინა 38, მე-4 შესავალი, მე-2 სართული
10—9 19577

ენდოკრინოლოგიისა და ორგანოთერაპიის
უკრაინის ცენტრალური ინსტიტუტი
ხარკოვი, არტემის ქ. 10—12
გულის მუშაობის გასაუმჯობესებლად მოხმარება სისუსტისა ან დაძაბუნების, დასუსტებული ნერვული სისტემის დროს და როგორც საერთო მტონიზებელი საშუალება იხმარება

იყიდება სსრ კავშირის ყველა აფთიაქში და სანივნეების მაღაზიებში. ადგილებში თუ არ იქნება, მიმართეთ თბილისის საფთიაქო სამმართველოს.
3—2 91

საქ. სსრ. კვების მრეწველობის სახ. კომიტ.

თბილისის ტარის ქარხნის ბალანსი 1937 წლის
(ათას მანეთებში)

№ № რიგ.	აქტივი: მუხლების დახასიათება	თანხა 1937 წლ. 1 იანვრისათვის.	თანხა 1938 წლ. 1 იანვრისათვის.	№ № რიგ.	პასივი: მუხლების დახასიათება	თანხა 1937 წლ. 1 იანვრისათვის.	თანხა 1938 წლ. 1 იანვრისათვის.
1	ძირითადი საშუალებანი (შენობები, ნაგებობანი, მანქანები, ინვენტარი	62,0	75,8	1	საწესდებო ფონდი	141,3	225,5
2	ნედლეული, ძირითადი და დამხმარე მასალა, ტარა	127,5	161,4	2	დანარჩენი ფონდები	9,8	10,8
3	საქონელი და მზა პროდუქცია	59,5	28,0	3	რეზერვები და მომავალი გადასახდელები	—	3,0
4	გაგზავნილი საქონელი	31,7	52,4	4	მოკლევადიანი საბანკო კრედიტები	35,3	—
5	საშუალებანი ანგარიშსწორებებში	51,5	20,9	5	ანგარიშსწორებანი კრედიტორებთან	211,6	75,1
6	ფულადი საშუალებანი (საანგარიშსწორებო ანგარიში, სალარო)	3,2	41,9	6	მოგება საანგარიშო წლისა	—	162
7	ხარჯები მომავალი წლების ანგარიშში	3,0	3,6				
8	შინაგანი ანგარიშსწორებანი	59,6	42,6				
9	დანარჩენი აქტივი	—	49,8				
	ბალანსი...	398,0	476,4		ბალანსი...	398,0	476,4

1937 წლის მუშაობის ძირითადი მაჩვენებლები.

ა) წარმოების ხაზით.

1. პროდუქციის გამოშვება:
   ა) 1937 წლის საბითუმო გასაშვებ ფასებში 1.085,0
   ბ) პროცენტობით გეგმის მიმართ (უცვლელ ფასებში) 96%
2. თვითღირებულება შემცირებულია გეგმის წინაღმდეგ 7%-ით
3. შრომის ნაყოფიერება პროცენტობით გეგმის მიმართ 126,2%
4. ერთი საწარმოო მუშის ხელფასი პროცენტობით გეგმის მიმართ 106,8%
5. ანარიცხები წარმოების დირექტორის ფონდში 6,5
6. დახარჯულია დირექტორის ფონდის ანგარიშში 5,5

აქედან დახარჯულია:
ა) კულტსაყოფაცხოვრებო საჭიროებებზე 4,3
ბ) დაჯილდოება 1,2
7. დირექტორის ფონდის ნაშთი ბინების მშენებლობისათვის 8,1
8. გადახარჯვა და დანაკარგები:
   ა) გადახარჯვა საამქრო ხარჯების ხაზით 14,8
   ბ) საერთო საქარხნო ხარჯების ხაზით 11,6
   გ) გადახდილია საურავები, ჯარიმები, საუპიროო
   დ) ზედლეულის, მასალის და პროდუქციის ნაკლებობა საწყობებში 1,2

დირექტორი **სარუხანოვი.** მთავარი ბუხჰალტერი **როტმისტროვსკი.**

ბალანსი და მუშაობის ძირითადი მაჩვენებლები დამტკიცებულია და ნებადართულია გამოსაქვეყნებლად საქართველოს სსრ კვების მრეწველობის სახალხო კომისარიატის მიერ.
1785 საქ. სსრ კვების მრეწველობის სახ. კომისარიატის მთ. ბუხჰალტერი **პურადაშვილი.**

მისამართი: რედაქციის — თბილისი, რუსთაველის პროსპ. № 16, გამომცემლობის — რუსთაველის პროსპექტი № 34; ტელეფონები: პასუხისმგებელი მდივნის — 3—08—67, პ.-მმ. მდივნის მოადგილისა — 3—06—88, განყოფილებებისა: პარტიულის — 3—57—61, სასოფლო-სამეურნეოს — 3—73—40, მშრომელთა წერილების — 3—73—24, პ.-მმ. მოკრიბის — 3—26—67, გამომცემლობის — 3—51—81, სტამბის დირექტორის — 3—27—04. ხელნაწერები ავტორებს არ უბრუნდებათ.

ამხ. ს. თოდრიას სახ. სტამბა „კომუნისტი", თბილისი, კამოს ქ., № 63.

მთავლიტის რწმუნებული ბ—284